

# TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓSZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Megjelenik minden hó 1-én.



<p>Kiadja : a magyar országos tűzoltószövetség központi választmánya.</p>	<p>Szerkeszti : a központi választmány megbízásából <b>PAP EMIL</b> szövetségi titkár.</p>	<p>Szerkesztői iroda és kiadóhivatal ; BUDAPEST IV. ker. Eskütér 6. szám.</p>	<p><b>Hirdetmények</b> egyszeri iktatásánál egész oldalért 12 ft, fél oldalért 6 ft, — negyedoldalért 3 ft, nyolczad oldalért 1 ft 50 kr. s ezenkívül 30 kr. bélyegdíj számítatik.</p>
---	--	---	--

Már a mult évben Iglón tartott IV. magyar országos tűzoltó közgyűlés belátva egy időszaki közlőny szükségét, a budapesti önk. tűzoltó-egylet indítványa alapján elhatározta egy havi folyóirat kiadását, mely azonban, daczára annak, hogy a nevezett tűzoltó-egylet a közgyűlés elé terjesztett indítványában a nyomtatás és szétküldés költségeinek saját pénztárából leendő fedezésére a tűzoltóügy fejlesztése szempontjából késznek nyilatkozott, — közbejött akadályok miatt s főleg azon oknál fogva, mert a közlőny tartalmának a közgyűlés által előirt keretébe vágó adatok be nem érkeztek, — eddigelé napvilágot nem láthatott.

Midőn tehát jelen szám közrebocsátásával a közgyűlés fentebb jelzett határozatának eleget tenénk, ezuttal a hazai tűzoltó-egyleteket a következőkről értesítjük :

1. »Tűzoltó-Közlöny« minden hó 1-ső napján egy ivnyi terjedelemben fog megjelenni s a magyar országos tűzoltószövetséghez tartozó tűzoltó-egyleteknek dijtalanul megküldetik, a nélkül, hogy arra előfizetés nyitnatnék.

2. Tartalmát képezendik :

a) A magyar országos tűzoltó-szövetség közgyűlésének és központi választmányának, valamint

b) a kerületi tűzoltó-szövetségek közgyűléseinek és választmányainak közérdekű és a szövetség céljainak előmozdítására vonatkozó fontosabb határozatai.

c) A nevezetesebb tüzesetek és azok oltásának lehetőleg átmetszeti és térrajzokkal ellátott részletes műszaki leírása.

d) A tűzoltó-egyletek kebelében előforduló nevezetesebb mozzanatok.

e) A tűzoltó-egyleteknél megválasztott parancsnokok és tisztviselők s végül

f) az egyletek kebeléből bármely oknál fogva kizárt tagok névsora stb. amennyiben az utóbbi négy pont alatt érintett közleményekre vonatkozó adatok az egyletek részéről a központi választmányhoz beküldetnek, s ezeken kívül

g) ismertetni fogjuk a külföldi szakirodalom mindazon termékeit, melyek a tűzoltó intézmény fejlődésének előmozdítására befolyással lehetnek, úgy nemkülönben a czélszerűeknek bizonyult tűzoltó eszközök és szerelvényeket.

Ezek fonalán felkérjük az összes hazai de különösen az országos tűzoltó-szövetséghez tartozó tűzoltó-egyleteket, miszerint :

1) A működésük területén előforduló nevezetesebb tüzesetek és azok oltásának lehetőleg átmetszeti és térrajzokkal ellátott részletes leírását, úgy nemkülönben a parancsnokság kebelében előforduló személyváltozásokat, valamint az egylet kebeléből kizárt tagok névsorát — havonként összeállítva, mindenkor a következő hó 15-ik napjáig, — s ezenkívül

2) az egyleti közgyűlés elé terjesztett évi jelentések egy példányát és a közgyűlési jegyzőkönyvek másolatát annak idején az országos tűzoltó-szövetség központi választmányához közvetlenül, vagy az illető kerületi tűzoltó-szövetség útján beküldjék.

Felkérjük továbbá a kerületi tűzoltó-szövetségek választmányait, hogy a kerületi szövetségi közgyűlések és választmányi ülések jegyzőkönyveit, valamint a közgyűlés elé terjesztett évi jelentéseket, éspedig az eddigieket lehető mielőbb, az ezutániakat pedig annak

idején az orsz. tűzoltó-szövetség központi választmányához beküldeni s ugyanazt a ker. szövetség kebelében előforduló nevezetesebb mozzanatokról időnkint értesíteni sziveskedjenek.

Bajtársi üdvözléssel.

Budapesten, 1879. évi október hóban.

A magyar orsz. tűzoltó-szövetség  
közp. választmánya nevében

Follmann Alajos, alelnök.

Pap Emil, titkár.

### *K i v o n a t*

*a magyar országos tűzoltó-szövetség központi választmányának 1879. évi június hó 1-én Budapesten tartott ülése jegyzőkönyvéből.*

4. Elnök jelenti, hogy a szövetségi tagegyletek száma az iglói orsz. közgyűlés alkalmával 10, azóta pedig 5 egylettel szaporodott, melyekhez a királyhágóntúli kerület 16 egyletét, (mely egyletek a tagsági díjaknak a kerületi szövetség részéről történt befizetése folytán tagegyletekül tekintendők) hozzászámítva, a tagegyletek száma jelenleg 125. — Ezen örvendetes jelenséggel szemben fájdalommal említi fel, hogy a tagegyletek közül csak 4 tagegylet (6 frtjával) és 21 kerületi tagegylet (3 frtjával) fizette be folyó évre járó tagsági díját, úgy, hogy a dijhátralékok összege jelenleg 852 frtot tesz ki, minek folytán sem a közgyűlési határozatok végrehajtása nem eszközölthetett, sem pedig a választmányi tagok uti költségei meg nem téríthetnek, egyrészt mert a kiosztható összegből egy-egy tagra igen csekély rész jutna, másrészt pedig mert ez által a 33 frt 57 kr pénztári maradvány teljesen felemésztetvén, a folyó kiadások fedezésére egy krajczár sem maradna a pénztárban. — Nem mulaszthatja el végül felemlíteni azt is, hogy az iglói orsz. közgyűlés óta alakult egyletekkel együtt Magyarországon jelenleg létező 335 tűzoltó-egyletnek több mint fele része a hozzá intézett felszólításokra még csak nem is válaszol, mely körülmény az elnökség működésére rendkívül nyomasztólag hat.

Az elnök előterjesztése sajnós tudomásul vétetik s a tagegyletek a díjak befizetésére, a még nem csatlakozott egyletek pedig a szövetséghez való csatlakozásra ismételve felszólíttatni határozatnak.

6. Elnök az iglói orsz. közgyűlés jegyzőkönyvét az ünnepély és kiállításról szóló jelentést és az orsz. statisztika 3 táblázatát előterjesztvén, jelenti, hogy annak kinyomatására az iglói rendezőbizottság pénzkészlettel nem rendelkezvén, a kinyomatás a szövetségi pénztár kedvezőtlen állása miatt, szemben az egyletek közönyösségével, eddigelé nem volt eszközölhető, s egyuttal e tekintetben intézkedést kér.

Tekintve, hogy a kinyomatott jegyzőkönyv kelendőségére nem lehet oly mérvben számítani, hogy az eladandó példányok árából a nyomtatási költségek kikerüljenek: a tagegyletek felszólíttatni határozatnak, hogy az egyletenként átveendő 10 példány árát a közp. választmányhoz előzetesen beküldjék; hogy pedig a kinyomatás ennek megtörténteig is eszközölhető legyen, a budapesti önkénytes tűzoltó-egylet megkerestetni határozatlik, hogy a kinyomatás költségeit oly feltétel mellett előlegezze, hogy az eladásból befolyandó összegek azonnal a nevezett egylet pénztárába befizetessenek, a netán fenmaradó összeg pedig, mihelyt azt a szövetség pénzügyi viszonyai megengedik, a szövetség pénztárából megtérítetik; — a nevezett egyletre e részben háramolható netaláni károkért a közp. választmány teljes felelősséget vállalván.

Egyuttal pedig azon esetre, ha a statisztikai táblázatok kinyomatása a jegyzőkönyv árának az eddigiekéhez mérve sokkal nagyobb összegre való felemelését eredményezné: azok kinyomatása, nehogy e miatt a jegyzőkönyv későbbben lásson napvilágot — tekintetbe véve különösen azt, hogy az azokban foglalt adatok már időfolytával számos változást szenvedtek — ezuttal felfüggesztetni határozatlik.

7. Elnök jelenti, hogy a folyó ügyek elintézését országos képviselői állásával járó sokoldalú elfoglaltsága miatt személyesen nem eszközölhetvén, azok elintézését Follmann Alajos szövetségi alelnökre ruházta át.

Helyeslő tudomásul vétetik.

13. Follmann Alajos alelnök kimerítő előterjesztést tesz a biztosító társaságok által tűzoltók segélyezésére tett alapítványok s különösen az első magyar általános biztosító társaság által a magyar korona országaiban létező községi tűzoltótestületek és önkéntes tűzoltó-egyletek tűzoltás közben munkaképtelenné vált tagjainak segélyezésére létesített 10.000 frtnyi alapítvány ügyében tett lépések eredményéről s a nevezett biztosító társaság ez ügyben hozott közgyűlési határozatáról szóló jegyzőkönyvi kivonatot bemutatja.

Az előterjesztés tudomásul vétetvén, Follmann Alajos alelnöknek eljárásáért köszönet szavaztatik s ugyanó megbizatik, hogy a kérdéses alapító-levél végleges megállapítása ügyében tartandó tanácskozásoknál a központi választmányt képviselve, oda hasson, hogy az alapítványból kiosztandó segélyösszegek utalványozásánál az orsz. szövetségnek kellő befolyás biztosíttassék.

15. Ugyancsak Putsch Tóbiás közp. vál. tag, tekintve, hogy ő, mint kerületi szöv. elnök a központi választmányának e minőségében is tagja, a közp. vál. tagságról leköszön és maga helyett Schlosser Albert rozsnyói tűzoltó-parancsnokot ajánlja a közp. választmányba beválasztatni.

Putsch Tóbiás közp. vál. tag, ker. szöv. elnöki állásánál fogva a közp. vál. tagsági teendők gyakorlásában csak ideiglenesen akadályozottnak lévén tekintendő, a leköszönés ez alapon el nem fogadtatik, hanem Putsch Tóbiás, mint közp. vál. tagnak e minőségbeni teendőivel a ker. szöv. elnökség tartamára ideiglenesen Schlosser Albert rozsnyói főparancsnok bizatik meg.

18. Follmann Alajos alelnök indítványa az országos tüzoltó-szövetségnek és tüzoltó-egyleteknek a hatóságok és hivatalokkal, valamint egymásközi levelezéseire vonatkozó posta-bérmentesség és a tüzoltó-csapatok és szerek tüzvész eseténi díjmentes vasuti szállításának kieszközlése tárgyában.

Az indítvány közhelyesléssel fogadtatván, habár az elnök kijelentése szerint az e tárgyban eddig tett lépések eredménytelenségét tekintve, a kívánt siker elérése nem is remélhető, — mindazáltal felkéretik az elnökség, hogy ez ügyben a magy. kir. belügyminiszterium útján a postabérmentesség tárgyában a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi-, a díjmentes vasuti szállítás iránt pedig a közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszteriumhoz kellő indokolás mellett kérvényt nyujston be.

## K i v o n a t

*a magyar országos tüzoltó-szövetség központi választmányának 1879. évi szeptember hó 8-án Budapesten tartott ülése jegyzőkönyvéből.*

1. Elnök az országos szövetség védnöksége ügyében tett lépések eredményeként jelenti, miszerint József főherczeg Ő Fensége az orsz. tüzoltó-szövetség védnökségének elfogadására a főudvarmesteri hivataltól vett távirati értesítés szerint hajlandónak nyilatkozni méltóztatott s az e tárgyban kirendelendő küldöttség elfogadásának ideje később fog meghatározatni.

A jelentés hangos éljenzés között örvendetes tudomásul vétetvén, a tisztelgő küldöttség egybehívásával az elnökség bizatik meg, miről a központi választmány tagjai oly felhívással határozatnak értesítettetni, hogy az elnökségtől veendő külön meghívás esetében leendő megjelenésre a szükséges előkészületeket idejekorán megtegyék.

2. Elnöki jelentés a IV. magyar orsz. tüzoltó-szövetségi közgyűlés jegyzőkönyve és függelékeinek kinyomatásáról, mely szerint a költségek részbeni fedezésére a budapesti önkénytes tüzoltó-egylet 100 frtot előlegezvé, a jegyzőkönyv 1000 példányban kinyomatott s annak ára a költségek arányában példányonként 30 krban állapított meg.

A jelentés helyeslő tudomásul vétetvén, a nyomtatott példányok szétküldésével az elnökség bizatik meg.

5. Elnöki jelentés az országos szövetség ügyeinek állásáról.

Miután a jelentésből kitűnik, hogy az elintézésre váró közgyűlési határozatok végrehajtása csupán azon körülménynél fogva nem történhetett meg, mert a tag-egyletek legnagyobb része több évi tagsági díjjal hátralékban van: a tag-egyletek felszólítandók, hogy a tagsági díjakat záros határidő alatt befizessék; amennyiben pedig ezen felszólítás siker nélkül maradna, a hátralékos egyletektől a tagsági díjak postai utánvételi jegyek megküldése által beszedetni, az ezeket el nem fogadó egyletek névsora a közlönyben közzé tétetni s a be nem folyt dijhátralékok az alapszabályok értelmében per útján behajtatni határozatnak.

6. Adamovich Ádám közp. vál. tagnak ezen állásáról való leköszönése.

Tudomásul vétetett s teendőivel az alapszabályok értelmében Bárány N. Ernő a budapesti önk. tüzoltó-egylet főparancsnoki helyettese bizatott meg.

7. Bogisich Károly közp. vál. tag kötelezettségeinek teljesítésében akadályozva lévén, ezek alól felmentetett s teendőivel az alapszabályok értelmében Hauser György győri főparancsnok bizatott meg.

9. Follmann Alajos alelnök jelentése a szolgálati idő jelvénye ügyében.

A jelentéssel előterjesztett költségvetés tételei oly magas árakat tüntetnek elő, hogy a vésetek megszerzése a szövetség pénztárából nem volna eszközölhető, minélfogva az előterjesztett minta szerint előállítandó jelvények adományozása, vagy esetleg az előállítási költségek fedezése iránt a m. kir. belügyminiszteriumhoz kérvény határozatnak benyujtatni.

10. Ugyanaz bemutatja az Iglón felállítandó emléktábla ügyében bekövetelt költségvetéseket Krenedits Ferencz vál. tag és Putsch Tóbiás ker. szöv. elnök véleményes jelentésével együtt.

Az emléktábla alakja és a fölirat iránt Putsch Tóbiás ker. szöv. elnök javaslatában foglaltak elfogadtatván, a tábla magassága 1 méter, szélessége 140 centiméterben határozatnak meg s az elnökség megbizatik, hogy ez alapon új költségvetést követeljen be, az Iglón képviselt egyletet egyenlő arányban leendő hozzájárulásra felszólítsa s azután az elkészítés iránt intézkedjék.

13. A beregszászi önk. tüzoltó-egylet feloszlásáról beérkezett jelentés

tudomásul vétetvén, a nevezett egylet a tagegyletek sorából kitöröltetni határozatnak.

14. A szent-gothárdi önk. tüzoltó-egylet nyilatkozata, melyben a szövetség irányában elvállalt kötelezettségeinek csak azon esetben nyilatkozik hajlandónak megfelelni, ha a szövetség eddigi és ezutáni határozatai német nyelven közöltetnek.

A központi választmány e nyilatkozatot hazafiai érületében mélyen megilletődve oly határozat mellett veszi

tudomásul, hogy azt a nevezett egyletnek az orsz. szövetségéből való kilépési szándékával egyértelműnek tekinti. De minthogy a nevezett egylet nyilatkozata csak f. é. augusztus 28-án érkezett be s így a kilépési jelentés a nevezett egylet 1877—1879-iki második 3 éves kötelezettségi időszakának lejártá előtt hat hónappal be nem küldetett: a nevezett egyletnek a szövetség irányában elvállalt kötelezettségei az 1880—1882. évi 3 éves időszakra is érvényben tartatni határozatnak s ennek alapján a szent-gotthárdi önk. tűzoltóegylet 1882 év végével az orsz. tűzoltó-szövetség lajstromából kitörendő, addigi kötelezettségeinek teljesítése tekintetében pedig az alapszabályok teljes szigora alkalmazandó.

20. Elnök intézkedést kér a jövő ülés határideje iránt.

A legközelebbi ülés az 1880. évi husvétii ünnepekre határozatlik egybehivatni.

### A hazai tűzoltó-egyletekhez.

A fentebbi jegyzőkönyvi kivonatok tiszta képet nyújtanak az orsz. tűzoltó-szövetség központi választmányának a szövetség céljainak megvalósítására irányzott törekvéseiről úgy, valamint szintén az ezzel szemben álló akadályokról is.

Tény az, hogy az orsz. tűzoltó-szövetség kilencz évi fennállása óta a tűzoltó gyűlések és szakkiállítások rendezésén kívül, melyek ugyan a tűzoltó-intézménynek hazánkban terjesztése és fejlesztésére elvitázhatlanul hatalmas befolyással voltak, — szemben a hozzákötött várakozással, kevés tényleges eredményt volt képes eddigelé felmutatni.

Ennek okát azonban nem a szövetség szervezetében, sem pedig annak végrehajtó közege, a központi választmány tevékenységének hiányában kell keresnünk, hanem igenis a hazai tűzoltó-egyletek azon magatartásában, hogy a tűzoltóság országos ügyét, mint ilyent, érdeme szerint méltányolni és felkarolni nem igekeznek.

A hazai tűzoltó-egyleteknek ugyanis eddigelé alig egy harmada csatlakozott az orsz. szövetséghez, s mindenestre ez a legnagyobb baj. De e mellett mégis elérhető volna a kellő eredmény, ha a szövetségi tagegyletek elvállalt kötelezettségeiket pontosan teljesítve, a szövetség működését biztos alapra fektetnék.

Mert ugyan miként feleljen meg a központi választmány a reá bizottaknak, miként hajtsa végre a közgyűlések nagyfontosságú határozatait, ha az ügy támogatását még azon egyleteknél sem tapasztalhatja, melyek a szövetség létezésének szükségét átérzve azt alapították s ahhoz csatlakoztak? Hiszen a tagegyleteknek alig egy ötöde fizette be a folyó évre eső csekély járulékot, számos egylet pedig két, három, sőt több évi tagsági díjjal hátralékban van, s a befolyó összegek alig fedezik az irodai kiadásokat.

Az egységes csavar, a falusi tűzoltó-egyletek minta-

alapszabályai, az országos statisztika ügye stb. stb., csupán azért van még mindig jelen állapotában, mert a minták előállítás- és a nyomtatásra megkivántató költségek a szövetség pénztárában fedezetet nem találnak.

Hogy tehát a szövetség, illetve annak központi választmánya, a működését gátoló bilincsekől szabaduljon, s törekvéseit a kívánt siker koronázza: felhívjuk a szövetség illető tagegyleteit, hogy elvállalt kötelezettségeiknek a díjhátralékok mielőbbi befizetése által eleget tegyenek; — azon egyleteket pedig, melyek a szövetségnek még nem tagjai: ismételve felkérjük, hogy a tűzoltóügy fejlődését és terjedését a szövetséghez való csatlakozás által elősegítve feladatuknak ez irányban is eleget tenni siessenek; mert a tűzoltó emberbaráti hivatásának gyakorlását helyhez nem kötheti s mindnyájunknak, kik az ügy zászlója alá sorakoztunk, kötelessége odahatni, hogy a tűzoltóság nemzetgazdasági szempontból is kiszámíthatlan horderejű üdvös intézménye ne csak ott, ahol már létezik, fennálljon, hanem annak jótéteményeiben édes hazánk összes polgárai egyaránt részesíttessenek.

Bajtársi üdvözlettel

Budapesten, 1879. évi október hóban:

A központi választmány meghagyásából:

*Follmann Alajos,*  
alelnök.

*Pap Emil,*  
titkár.

**Az osztrák-magyar biztosító intézetek által Ő cs. és apostoli királyi Felsége uralkodásának 25 éves emlékünnepé alkalmából, szerencsétlenül járt tűzoltók és azok hátramaradtjai javára tett alapítvány alapszabályai.\***

(Németből fordítva.)

1. §.

Ő Felsége I. Ferencz József császár 1873. deczember 2-án ünnepelt 25 éves uralkodási emlékünnepé alkalmából az alább megnevezett biztosító-intézetek:

«A l l i a n z» viszontbiztosító részvénytársaság Bécsben,

Assicurazioni generali Triestben,

«Austria» általános kölcsönös tőke- és járadék-biztosító intézet Bécsben,

Biztosító-egylete az osztrák-magyar birodalmi czukorgyárosoknak Prágában,

«Continental» viszontbiztosító bank Bécsben,

«Donau» cs. kir. szab. osztrák biztosító társaság Bécsben,

E l s ő m a g y a r általános biztosító társaság Pesten,

\* Midőn ezen alapszabályokat a t. egyletekkel megismerttetjük, közöljük egyszersmind, hogy ez alapítvány élvezetére magyarországi tűzoltók is igénynyel bírnak. A segélyezések kieszközlésének módozatairól tér hiányában e lapok jövő számában szólándunk.

«Europa» biztosítási részvénytársaság Bécsben,  
«Gresham» osztrák élet- és járadék biztosító társaság Bécsben,

«Hunnia» magyar viszontbiztosító bank Pesten,  
Belső ausztriai kölcsönös tüzkár megtérítő intézet Grácban,

Osztrák «Phoenix» cs. k. szab. biztosító társaság Bécsben,

«Patria», kölcsönös életbiztosító bank Bécsben,  
Pesti biztosító intézet Pesten,

Riunione adriatica disicurta Triestben,

«Salus» viszontbiztosító részvénytársaság Bécsben,

«Securitas» viszontbiztosító társaság Bécsben,

«Union» viszontbiztosító társaság Pesten,

«Victoria» biztosító társaság Kolozsvárt,

Kölcsönös tüzkár biztosító intézet Bécsben,

Kölcsönös biztosító intézet Salzburgban,

Bécsi viszontbiztosító társaság Bécsben,

Bécsi tükörüveg-biztosító társaság Bécsben,

North British and Mercantile ) ausztriai képviselőik, Bur-

Insur. Comp. Londonban,

Imperial Insurance Comp. ) ger & Scharf által,  
Edinburgban,

részről egy alapítvány tétel, mely Ő Felsége jóváhagyása mellett «Osztrák-magyar biztosító-intézetek császári emlékünnepi alapítványa szerencsétlenül járt tüzoltók és azok hátramaradtjainak segélyezésére» («Kaiser-Jubiläums-Stiftung österreichisch-ungarischer Assecuranz - Institute zur Unterstützung verunglückter Feuerwehrmänner und deren Hinterbliebenen») nevet visel.

### 2. §.

Ezen alapítvány célja, az osztrák-magyar birodalom olyan fizetett vagy önkénytes tüzoltóinak, kik szolgálatuk teljesítése közben súlyos betegségbe estek, vagy sérülést szenvedtek, avagy elvesztek, s utóbbi esetben esetleg azok hátramaradtjainak segélyt nyújtani.

### 3. §.

A segélyezések kétféle alakban történnek, nevezetesen:

- a) évi segélydíjak engedélyezése
- b) egyszeri segélyezés által.

### 4. §.

Egy évi segélydíj összege 50 frtban állapított meg, s annak adományozásánál, a fenforgó körülmények figyelembe vétele mellett meghatározandó leszen, hogy az évi segélydíj egy vagy több évre, vagy élethossziglan ítélte-tik-e oda.

Rendkívüli esetekben egy személy több évi-segélydíjban is részesülhet.

### 5. §.

Évi segélydíjat élvező oly egyének, kik büntényt, vagy nyereszkesedésre czélzó kihágást követnek el, melyért szabadságbüntetést kapnak, a segélydíjat elvesztik.

### 6. §.

Az egyszer mindenkorra adott segélyezések a folyamodó által beigazolt körülmények figyelembevételével esetről esetre adományoztatnak.

### 7. §.

Az alapítvány céljainak megvalósítására szolgál első sorban a fentebb megnevezett biztosító-intézetek által I. Ferencz József császár Ő Felsége 25 éves uralkodásának emlékünnepe alkalmából följánlott 35,000 frt értékű egységes államadóssági kötvények, továbbá a hagyományok, ajándékok vagy egyéb önkénytes adományok és járulékok kamat-jövedelme.

### 8. §.

A kamatjövedelem oly módon használtatik föl, hogy megközelítőleg két harmadrész megfelelő számú évi segélydíjakra fölosztatik, és a maradvány a szükséghez képest egyszeri segélyezésekre tartatik fen.

Ha az év folyamában a kamatjövedelem egy része fölhasználatlanul marad, az tőkésítettik s az alapítványhoz csatoltatik.

### 9. §.

A 7. §-ban érintett külön járulékok ki nem adhatók, hanem azok tőkésítettők és a törzs-alaphoz csatolandók.

### 10. §.

A 35.000 frt értékű egységes osztrák államadóssági kötvényekből álló kezdetleges alap a cs. k. belügyminiszteriumnál, annak 1873. nov. 27-én kelt elismervénye szerint letétellett s onnan a cs. k. alsó-ausztriai orsz. főpénztárnak átadatott, ahova minden további tőkésített összegek is beszolgáltatandók.

### 11. §.

Az alap jövedelmének ezen alapszabályok értelmébeni kezelése, valamint a további adományok átvételével egy bizottság bízott meg.

Ezen bizottság, melynek székhelye Bécsben van, kilencz, az alapításban részt vett biztosítási intézetből áll, melyek az alapítók által saját kebelükből egyszerű szótöbbséggeli választás útján jelöltetnek ki, úgy hogy minden 100 frtnyi alapítási járulék egy szavazatnak számittatik.

Azon intézetek, melyek az alapítvány megalakulása után annak céljaira legalább 500 frtnyi járulékot följánlanak, ez által azon jogok birtokába jutnak, melyek az alapítokat alapszabályszerűleg megilletik.

A megválasztott társulatok kijelölendik azon képviselőket, kik által alapszabályszerű jogaikat mint bizottsági tagok, gyakoroltatni kívánják. A bizottság megválasztása öt egymásután következő évre történik. A képviselő megbízatása bármikor visszavonható és másra átruházható. A lelépő tagok újra megválaszthatók.

12. §.

A bizottság a választási idő tartamára egy elnököt s egy elnök-helyettest választ.

Az elnök akadályoztatása esetében annak teendőit az elnökhelyettes veszi át.

Az elnök teendője a gyűlés egybehívása, a tárgyalások vezetése, az orsz. főpénztár és hatóságokkali érintkezés gyakorlása, és a bizottság határozatainak végrehajtása.

Minden bizottsági tag díjtalanul működik.

Az elnök, valamint annak helyettese, kiknek hivatala személyes felelősséggel jár, a cs. k. helytartóságnál a választás megtörténte után azonnal bejelentetnek.

13. §.

Ha egy társulat, melynek képviselője bizottsági tag, a bizottságból bármi oknál fogva kilépne, ez esetben az előirt módon pótválasztás eszközendő. (11. §.)

14. §.

A bizottság feladata, az alap jövedelmeit jelen alapszabályok értelmében az alapítvány céljainak megfelelőleg felhasználni; e célból a beérkezendő kérvényeket gondos vizsgálat alá veszi és úgy az évi segélydíjakat, valamint a segélyezéseket lelkiismeretesen, csupán valósággal arra szorult és méltó tűzoltók, illetve azok hátramaradottjai között osztja ki.

15. §.

Ily kérvények figyelembe vétele vagy elutasítása fölött a tanácskozásnál jelenlevő képviselők egyszerű szöbbsége határoz.

Határozathozatalra legalább öt tag jelenléte megkívántatik; szavazatok egyenlősége esetében az elnök szavazata dönt.

16. §.

Az alapítvány kamatai az elnök, illetőleg annak helyettese által az orsz. főpénztárnál nyugta mellett fölvételnek, és általa az alapszabályszerű felhasználásig őrizetben tartatnak.

Az év folyamában az alap javára a bizottságnál befolyt járulékok az elnök által egy másik bizottsági tag ellenjegyzése mellett nyugtáztatnak.

17. §.

A bizottság tartozik a cs. kir. helytartóságnak évenként pontos számadást beadni, mely számadás az alapítvány-

ban részt vett intézetek- és magánosokkal részletes jelentés mellett közlendő.

18. §.

Az alapítvány alapítói a maguk és jogutódaik nevében ezen alapítvány iránti minden igényről lemondanak.

19. §.

Mihelyt a biztosító társulatok az alapítvány kezelését tovább folytatni nem kívánják, a kezelés a cs. k. belügyminiszteriumnak adatik át.

20. §.

Az állam által az alapra netalán kirovandó adók- és terheket, valamint minden postai, irási és nyomtatási költségeket az alapítvány viseli.

25536. sz. A fentebbi alapszabályok helybenhagy tnak. Bécs, 1874. szept. 5-én. A cs. k. helytartó: Eybesfeld Conrad. (P. H.)

### A pozsonyi önkénytes tűzoltó-egylet jelentése az Erzsébet-apácák zárdájának f. évi aug. 17-iki égéséről.

Reggel 7 óra előtt riasztotta fel a tűz az Ispotály-utcza lakóit s  $\frac{1}{4}$  8 órakor vett a tűzoltóság jelzést a toronyból s ez után tűzoltó-kürtösök által. Midőn a tűz észrevéttetett, akkor már a zárdáépület és templom egész fedélzete lángban állott s így a torony alsó része is. Megjegyzendő itt, hogy a 900 □° területű fedélzet egész kiterjedésében egy tűzfal sem volt alkalmazva.

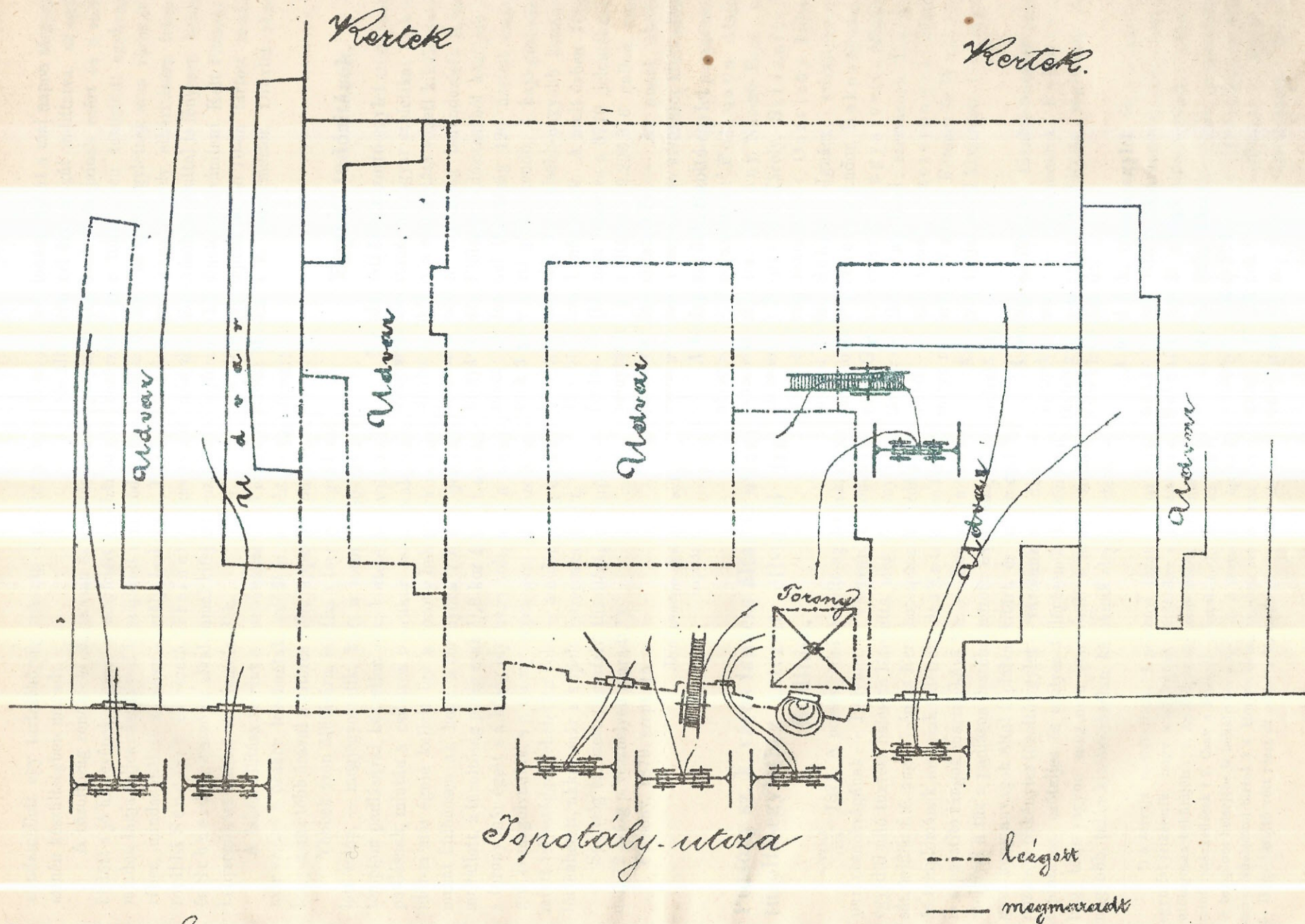
A mászó-osztály a szomszédos épületeket szállta meg. Egy tolólétra a torony közelében, s egy másik a templom mellett az udvarban állítottatott fel. A tömlők a külső homlokzat ablakain át vezetettek be, főleg hogy a tűznek a templom karzata és a folyosók felé való terjedése meggátoltatván, ez uton a padlásra hatolni lehessen. E mellett fő célja volt ezen lépésnek az is, hogy a torony falazott része megtartassék.

Feigler Ignác építőmester e közben a tűzoltók parancsnokát Lábán főhadnagyot figyelmeztetvén, hogy a torony tölgyfarácsolaton nyugszik, mely ha elég, a toronynak le kell roskadnia, — mire minden igyekezetünket az említett rácsozat megvédésére fordítottuk, a mi sikerült is. Ennek daczára azonban a torony később mégis összeroskadtt, de kárt nem okozott.

A két-emeletes épület cserép-zsindelylyel fedett padlása az utcai homlokzat baloldalán szénával, az udvar felől szalma- s az utcai részen buza-, rozs-, árpa- és kukoriczával volt megrakva.

A tűzoltóság tagjai bámulatra méltó kitartással működték esti 6 óráig, a mikor a tűz teljesen eloltatott ugyan,

Melléklet a „Tiszolói Közlöny” 1879 évi 1. számához



A porsonyi „Erzsébet Közlöny” építésének és oltásának tér rajza

mindamellet egy tartalékórség másnap reggelig a hely színén készütségben maradt.

A tüzoltóság rendkívül derekasan és kitartással működött s jó hírnevének ezuttal is megfelelt s ámbár annak minden tagja teljes odaadással hozzájárult a működés sikeréhez, mindazonáltal a mászó-osztály hadnagya Plank, továbbá Sendlein csővezető, Greiner szakaszvezető és Schneider mászó ez alkalommal kifejtett buzgó tevékenységükért különösen kiemelendők.

A lakók állítása szerint a templomban levő csillárok már reggel 6 órakor lezuhantak, miből következtethetni, hogy a tűz több órával a kitörés előtt lappangva pusztított.

Többek azon állítására, mintha a torony megvédhető lett volna, — megjegyztetik, hogy a torony alsó része a templom padlásával közvetlen összeköttetésben volt, mely padlásnak, miután a csillárok 6 órakor lezuhantak, ezen időben már égnie kellett, így a torony belsejének is, mire mutat különösen az, hogy a toronyóra 7 óra 20 perczkor megállott, a tüzoltóság pedig csak  $\frac{1}{4}$ 8-kor értesült, a mikor a torony már égett s a hőség oly nagy volt, hogy a harangok is megolvadtak, s a torony idejekoráni megközelítése miatt teljességgel lehetetlen volt, — amidőn pedig ez megtörténhetett, akkor már a kupola összeroskadt volt.

Segítség érkezett a ligetfalvi tüzoltóság részéről, mely déli 12 óráig a vészhelyen maradt.\*)

Pozsony, 1879. szept. 15.

Martinengo Nándor s. k.  
kapitány.

## Pozsony sz. k. város tanácsa által az ottani tüzoltó-egyletnek intézett elismerő irat fordítása.

<sup>12346</sup>/<sub>4178</sub> 1879. A pozsonyi önk. tüzoltó-egylet tekintetes parancsnokságának — Helyben. — Városunk történetében egyedül álló tüzvész balesete látogatta meg Pozsony városát, midőn f. é. aug. 17-én az Erzsébet-apácák zárdájának és templomának nemcsak fedélzete, de sőt a templom tornya is a pusztító lángok martalékává lön. — Leirhatlan a düh, melylyel a tűz a padláson összehalmozott nagymennyiségű gyúlékony anyagok által táplálva kitört, és csupán csak a pozsonyi önkényes tüzoltó-egylet — városunk ezen disze — tapintatos, erőteljes és erélyes föllépésének köszönhetni, hogy több vagyon meg nem semmisült s minden további nagyobb, talán kiszámíthatlan károknak eleje vétetett. —

\*) A térrajz mellékeltetik. A pozsonyi tüzoltó egylet pedig egyuttal felkéretik, hogy a következő kérdésekre egy pótjelentést utólagosan beküldjön: 1. Az élet és vagyonmentésre történtek-e és minő intézkedések? 2. Csak a fedélzet pusztult-e +1, vagy az épület és templom belsejébe is behatolt-e a tűz? 3. A szomszédos épületek minő fedélzettel bírtak? 4. Honnét és mi módon szereztetett a víz? 5. Hány tüzoltó vett részt az oltási működésben? Szerk.

E sz. k. város tanácsa tehát a mai napon tárgyalt tüzjelentés által örömmel érzi magát indíttatva, az egylet tisztelt parancsnokságának és tagjainak ezért és a valódi polgári közérület már több ízben tanúsított egyhangu nyilvánulásáért, mely az egész egyletnek ezen város többi polgárait fenyegető nagy veszély elhárítására irányzott eredménydus törekvésében ezuttal is fényesen bizonyult — legforróbb köszönetét nyilvánítani. Kelt Pozsony sz. k. város 1879. évi szeptember hó 10-én tartott tanácsüléséből. Gottl Móricz s. k. polgármester. Dröxler Gusztáv s. k. főjegyző.

## Egyleti tudósítások.

**A budapesti önk. tüzoltó-egylet** szertárnoka Halász Zsigmond tornatanár a magyar athletikai klub által Londonba az ökölvívás elsajátítása végett kiküldetvén, ez alkalommal a londoni tüzoltóság berendezését is tanulmánya tárgyává tette. Előleges tudósításából közöljük a következőket: A londoni tüzoltóság 420 fizetett emberből áll; ezek 3 nagy parti gőzfecskendő, 4 hajó-gőzfecskendő, 26 kocsigőzfecskendő, 110 kisebb-nagyobb kocsifecskendő s 125 tolólétrával működnek. A mult évben 1659 tüzeset fordult elő (ide nem számítva a 3770 jelentéktelen és kéménytüzet) s az oltásra 19.226,916 gallon azaz 85,000 tonna víz használtatott fel. — Az annak idején beérkezendő jelentésből terjedelmes kivonatot közlendünk.

**A budapesti önk. tüzoltó-egylet** parancsnokságának névsora: — főparancsnok: Follmann Alajos; főparancsnoki helyettes: Bárány Nándor Ernő; osztályparancsnokok: Bogisich Károly, Szidanits Ferencz; mászó-szakaszparancsnokok: Oszetzky Lajos, Hermann Ödön, Schlick Ignác; szivattyus-szakaszparancsnokok: Janicssek Andor, Bakos Sándor, Halaváts Gyula; orvos: dr. Magyarevics Mladen; pénztárnok és titkár: Pap Emil; szertárnok: Halász Zsigmond; szolgálatvezető: Szczerbowski Sándor; szivattyu mesterek: Walsér Ferencz és Walter Ferencz.

Az egylet tagjai közül kizáratott Czompó Izidor kedvelő tag.

**A budapesti fővárosi tüzoltó-testület** parancsnokságának névsora: — főparancsnok: Follmann Alajos; tüzfelügyelő: Krause Waldemár; segédtiszt: Szczerbowski Szaniszló.

**A lévai önk. tüzoltó-egylet** főparancsnokává Nemetsek Gyula eddigi főparancsnok leköszönése folytán Belcsák László eddigi alparancsnok választatott meg.

**A pápai önk. tüzoltó-egylet** parancsnokságának névsora: — elnök: P. Szabó Károly; jegyző: Szokolay Ignác; pénztárnok: Klára Sándor. — Főparancsnok: Baranyi István; tisztb. főparancsnok: Szelestey



Lajos; alparancsnok: Teuffel Mihály; tornász osztályparancsnok: Szokolay Ignác; szivattyus oszt. parancsnok: Messerer Vilmos; mentő oszt. parancsnok: Dienstmann Márton; főszertárnok: Heim Ignác; segédtiszték: Szegelethy György és Rada József; orvosok: dr. Lówy László és dr. Rechnicz Ede; sebész: Miskey Sándor; zászlótartó: Freiszberger József.

A Szeged város által felállított tüzoltó-testület szervezése és berendezése körüli teendők teljesítése, s a legénység műszaki begyakorlása végett a budapesti önk. tüzoltó-egylet kebeléből Bárany Nándor Ernő főparancsnoki helyettes küldetett ki, ki is ebbeli működését már megkezdette, s a tüzoltóság vezetését november első felében fogja átadni az állandóan alkalmazandó tüzfelügyelőnek.

A zentai önk. tüzoltó-egylet parancsnokságának névsora: — főparancsnok: Zsarkó Antal; alparancsnok: Kézsmárky Gyula; mászó-szakaszparancsnokok: Jedlicska István, Bán Sándor; szivattyus-szakaszparancsnokok: Pekman Ferencz, Boros Gergely, Buday Pál; jegyző és szertárnok: Jusits Antal; pénztárnok: Heiszler Ferencz; orvos: Kuthy Lajos; törzskürtös és karmester: Neider Keresztély; védő-szakaszparancsnokok: Sztarcsevits János és Árpási Lipót.

Az egylet tagjai közül kizárattott: Kopasz Mihály.

### Vegyes közlemények.

Az orsz. tüzoltó-szövetség központi választmányának névsora. Elnök: báró Bánhidya Béla, alelnök: Follmann Alajos; választmányi tagok: Bárany Nándor Ernő (Budapest), Gamauf Vilmos (Kolosmonostor), Hauser György (Győr), Klinics András (Fehértemplom), Krendits Ferencz (Vác), Lankovits József (Szombathely), Lindner Gusztáv (Nagyszeben), Martinengo Nándor (Pozsony), Rösch Frigyes (Sopron), Schlosser Albert (Rozsnyó), Schor Albert (Arad), Soltész Nagy Kálmán (Miskolc). — Kerületi szövetségi elnökök: P. Szabó Károly dunántuli (Pápa), Putsch Tóbiás tátravidéki (Igló), Minorich Károly királyhágón ineni (Kolozsvár). — Titkár és pénztárnok: Pap Emil (Budapest).

Szeged sz. k. város a „Szegedi Napló“-ban következő pályázatot tesz közzé: 11723/1879. sz. Pályázat. Sz. k. Szeged város városi tüzörségénél szervezett parancsnoki állomás elnyerésére pályázat nyitattik. Az állomás 500 frt fizetés, 100 frt ruhaátalány és 100 frt szálláspénz, esetleg természetbeni lakásélvezettel van javadalmazva. Ez állomást elnyerni óhajtok kellőkép felszerelendő, hozzám e

hó 31-ig benyújtandó folyamodványukban igazolni tartoznak koruk, családi állapotuk, eddigi szolgálatauk, s különösen a tüzoltás vezetésében nyert szakképzettségüket. — Szegeden, 1879. évi október hó 6-án tartott tanácsülésből. — Pálfy Ferencz, polgármester.

A budapesti önk. tüzoltó-egylet választmánya értesíti mindazon társegyleteket, melyek tüzoltó eszközök és szerelvények beszerzése tekintetében felvilágosításért hozzá fordultak, hogy a nevezett egylet tüzoltó eszközök és felszerelvényekbeni szükségletét részint Walser Ferencz helybeli gyáros (VII. ker. Erdősor 33.), részint pedig Geittner és Rausch helybeli cégtől (VI. ker. Váci körút 57.) szerzi be, s eddigi tapasztalatai nyomán a nevezett cégeket a társegyleteknek is ajánlhatja.

### Hazai szakirodalom.

A királyhágón ineni kerületi tüzoltó-szövetség statisztikája. Hivatalos adatok nyomán közzéteszi a szövetségi választmány. Kolozsvár, 1876.

Kézikönyv fegyelmezett tüzoltó-testületek alakítására és berendezésére. Szerkeszté Krause Waldemár, magyarra fordították Soós Jenő és Kornstein József. Budapest, 1876. Ára 1 frt 20 kr.

Handbuch zur Errichtung und Einübung disciplinirter Feuerwehr-Corps von Waldemar Krause. Budapest, 1876. Preis 1 fl.

Das Feuerlöschwesen der königlich freien Stadt Hermannstadt von dr. Gustav Lindner. Hermannstadt, 1875. Preis 30 kr.

A Tüzoltó. A tüzoltás s tüzoltó intézménynek elméleti és gyakorlati ismertetése, tekintettel főleg hazai viszonyainkra. Irta Adamovich Adám. Komárom, 1876. Ára 1 frt.

Az építkezési és tüzrendészeti valamint a tüzbiztosítási ügynek reformja Magyarországon. Irta dr. Lindner Gusztáv, a nagyszebeni jogakadémia igazgatója. Budapest, 1877.

Leitfaden für Landfeuerwehr-Commandanten, von Frh. Gregor Friesenhof. Neutra, 1877. Preis 45 kr.

A tüzoltóság kisebb városokban, falukban és pusztákon. Irta Rösch Frigyes. Sopron, 1878.

Tüzoltók zsebkönyve I. évfolyam, kiadják Schmidt Sándor és Szkokán Sándor, Kassa, 1877.

# TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓSZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

Megjelenik minden hó 1-én.

<p>Kiadja : a magyar országos tűzoltószövetség központi választmánya.</p>	<p>Szerkeszti : a központi választmány megbízásából <b>PAP EMIL</b> szövetségi titkár.</p>	<p>Szerkesztői iroda és kiadóhivatal ; BUDAPEST IV. ker. Mária-Valéria-utca 4. szám.</p>	<p><b>Hirdetmények</b> egyszeri iktatásánál egész oldalért 12 ft, fél oldalért 6 ft, — negyedoldalért 3 ft, nyolczad oldalért 1 ft 50 kr. s ezenkívül 30 kr. bélyegdíj számítatik.</p>
---	--	--	--

## Az V-ik magyar országos tűzoltóközgyűlés.

Pozsony város derék polgárai vállvetve az ottani bajtársakkal már erélyesen hozzáfogtak a jövő 1880. évben Pozsonyban tartandó V. magyar orsz. tűzoltószövetségi közgyűlés és azzal egybekötött szakkiállítás rendezésére vonatkozó előkészületekhez, melyekről a pozsonyi tűzoltóegylet tudósítása, valamint a »Westung. Grenzbote« és »Pressb. Ztg.« közleményei alapján egyelőre a következőket közölhetjük :

Oktober 26-án délelőtt 11 órakor tartatott meg Pozsony város előkelő polgárainak az önk. tűzoltó-egylet elnöksége és parancsnoksága által egybehívott első gyűlése, melyen a jövő évben tartandó V. orsz. tűzoltóközgyűlésre vonatkozó előkészületek tárgyalattak. — A gyűlést Szalay Ödön önk. tűzoltó egyleti elnök a következő lelkes beszéddel nyitotta meg :

»Nagyon tisztelt gyülekezet! Mint a pozsonyi önk. tűzoltóegylet elnöke, első sorban én vagyok hivatva, azon kedves kötelességet teljesíteni, hogy Önöknek, Uraim, szives készségükért, melylyel meghívásunkat fogadták, legőszintébb köszönetet mondjak. Megjelenésük által ujlag bebizonyítják, hogy a hívás Önöknél sohasem hangzik el, ha az Önöket egy jó ügy előmozdítására buzdítja. Tudják Önök, hogy nagyérdemű tűzoltóparancsnokunk Martinengo a városi képviselőtestület határozatával annak idején felhatalmaztatott, hogy az Iglón tartott IV. magy. orsz. tűzoltóközgyűlésen Magyarország összes tűzoltóegyleteit az V. magy. orsz. tűzoltógyűlésnek 1880. évben Pozsonyban leendő megtartására meghívja. E meghívás a legnagyobb rokonszenvvel fogadtatott s így szerencsénk leendő 323 magyar tűzoltóegylet képviselőit a jövő évben itt egybeseregelve láthatni, mely egyletekhez még Ausztria és Németország számos tűzoltóegylete is csatlakozni fognak. Ámbár az V. magy. orsz. tűzoltóközgyűlés csak a jövő év augusztus havában fog megtartatni, mindazonáltal — tekintettel az előreláthatólag nagy részvételre, valamint a tűzoltó és gaz-

dasági gépek, tűzoltási, kertészeti és gazdasági eszközök, s gazdasági termékek kiállítására — sürgetőleg szükséges, hogy eme, Pozsonyra nézve nagy jelentőségű gyűlés előkészítéséről már ma gondolkozzunk. Ez képezi a meghívás alapját s jelenlegi feladatunk lenne, az V. magy. országos tűzoltóközgyűlés rendezése tekintetében kidolgozott s a helybeli hírlapok szivességéből közzétett, itt fekvő ügykezelési szabályok tervezetét megállapítani, és a különféle működő bizottságok választását eszközölni. Mielőtt Önöknek, Uraim, a most érintett kérdéseket eldöntés végett előterjeszteném, engedjék meg, hogy az V. magyar országos tűzoltóközgyűlés célját néhány szóval közelebbről megvilágítsam. E cél magában foglalja: 1) az orsz. tűzoltószövetség központi választmánya által egybehívandó közgyűlésben az általánosan jótékonynak és szükségesnek elismert tűzoltó intézmény terjesztését célzó eszmecserét, s ez által annak fejlesztését lehetővé tenni; 2) az idegen tűzoltóegyleteknek egyletünk berendezését s haladását bemutatni. Eme fő célok mellett azonban még más érdekek is forognak fön. Uraim! 13 éve már, hogy azon időben, mikor Magyarországon még egy tűzoltó-egylet sem létezett, egyletünk itt alakult. A tagjainak számát tekintve kezdetben gyenge egylet ma már 342 tagot számlál. — Önkényt egyesült Pozsony lakosainak ily jelentékeny száma, hogy egyletünk emberbaráti céljait megvalósítsa, nem tekintve saját egészségét és tagjainak épségét, nem kimélve az anyagi áldozatokat melyeket mindegyik magára vállal és a melyek, habár aránylag csekélyek is, a kevésbé vagyonos néposztályhoz tartozó számos tagra nézve mégis jelentékenyek. — Több mint 120 tüzesetnél teljesíté már a tűzoltóegylet kötelességét s épen ma van a 4000-edik éji őrség, melyet szeretett városunk és polgártársaink oltalmára és védelmére tartunk. Mindezek dacára ezen intézet nem rendelkezik azon anyagi eszközökkel, melyek fenállásának biztosítására megkívántatnak. Mi tehát a legközelebbi tűzoltógyűléssel azon célt is összekapcsolni óhajtjuk, hogy az egyleti alap lehetőleg gyarapíttassék. — Hiszem, hogy a tűzoltóegylet erre

a város érdekében teljes joggal törekszik, s remélheti, hogy ebben az összes lakosság közreműködésére számolhat. — Megemlítsem még, Uraim, azon körülményt, hogy az idegenek jelentékeny összejövelele üzletembereink s iparosainknak anyagilag javára szolgáland! Uraim! Pozsony meghívást intézett az országhoz, s az V. orsz. tüzoltóközgyűlésnek Pozsony hirnevét és tekintélyét újból igazolnia kellend. Mindazon számosaknak, kik e napra idejönnek, látniok kell, hogy Pozsony polgárai apáik hagyományos erényeit megőrizve, a közszellem és minden jó ügy előmozdításában mindenkor egyetértenek! Kérjük tehát szives támogatásukat, s ha Önök bennünket abban részesítenek, akkor Pozsony régi hirneve az V. magyar orsz. tüzoltóközgyűlésből megifjodva fog előlépni!»

Ezen általános tetszéssel fogadott beszéd után az elnök előterjeszti és tanácskozás alá bocsátja az előkészítő bizottmány által kidolgozott ügykezelési szabályok\*) iránti javaslatot, melyet a gyűlés felolvasottnak tekintve, egész terjedelmében elfogadott.

Erre az egyes bizottságok az előkészítő bizottmány javaslata alapján közfelkiáltás utján következőleg alakították meg:

**Központi bizottság:** Neisziedler Károly, Wimmer Adolf, Mihályi T. E., id. Hackenberger Károly, dr. Deutsch Ignác, Koller Károly, dr. Pisztóry Móricz, Dröxler Gusztáv, dr. Gotthardt Károly, Simonyi Gyula, Michaelis Vilmos, Mergl Károly, Angermayer Károly, Falb Pál, Oekonom, Hosztinszky János, Bacsák Pál, dr. Gervay Nándor, Kosziba Adám, dr. Samarjay Károly, Lanfranchi Aeneas, Beck Antal, Martinengo Nándor, Laban Károly, Szalay Ödön, Rakovszky István, Zechmeister Antal. — **Beszállásoló bizottság:** Szlubek Gusztáv, dr. Kovács, Voit Ignác, Fink András, Habermann Henrik, Pfaff Ágoston, Schiffer Pál, Glaninger Károly, dr. Tauscher Béla, Lucich Géza, Érdi, Chalupa, Molec Dániel, Palugyay Jakab, id. Speneder Frigyes, Bellmond kapitány, Dworak Jakab, Pagnovini Pál, Kleinfeld Vilmos, dr. Dobrovits Mátyás, Iritzer Antal, Munker Henrik, Schenk Sámuel, Günther V. M., Gallia J., Scheuermann Vilmos, Samarjay Mihály, Wiedermann Károly, Orth Bernát, Szentléleki Mátyás, Fischer János, Aigner Antal, Koszmann Viktor, Sváby Kálmán, Reidner Károly, Bode Nándor, Wellner György, Zapletal Vilmos. — **Rendfentartó bizottság:** Koszehuba János, Schnitzler György, Schnitzel Ferencz, gróf Maldeghem, Degel Károly, Gervay Antal, Stampfl Ágoston, Schiller Frigyes, Bottló Károly, Gail József, dr. Kassovitz, dr. Wolfbeisz, Hacker Károly, Kropf A., Raabe Adolf. — **Diszitő bizottság:** Sendlein mérnök, Engel Károly, Richter Zsigmond, Colloseus Vilmos, Klenhart Vincze,

\*) Alább közöltetik.

Feigler Ignác, Feigler Károly, Haybäk Ágoston, Hubert Ferencz, Reichsthaler János, Stitz Henrik, Durvay, Kragl Károly, Schmidt E. és társa, Reischl Ágoston, Sprintzel Móricz, Colloseus József, Wagner Lajos, Eremit Lajos, ifj. Feigler Ferencz, Palugyay Ferencz, Palugyay Károly, Kittler Nándor, dr. Köhler Gyula, Marek, Seemann András, Petrich A., Schillinger János, Stürtzer, Gratzl Károly. — **Vigalmi bizottság:** Sendlein János, Schmidt Jakab, Fink Sándor, Söltz Rezső, Grüneberg Frigyes, Baligha Móricz, Hais Konrád, Mayerberger Károly, Kitzinger Nándor, Mossóczy István, Hais Bernát, Mader Rezső, Berthold, Baumgartner Antal, Drodtleff, Porubszky Dávid, Deutsch Jakab (serfőzde), Stöger Rezső, Batka János, Kartak Pál, Lorencz A., Frank János, Murmann György, Groidl Gyula, Steger Antal. — **Kiállítási bizottság:** Edl Tivadar, Palugyay József, Sommer J. S., Grüneberg Károly, Grüneberg József, Kesselbauer András, Brausewetter Viktor, Steltzner, Könyöky J., gróf Pálffy István, Gyioke Konstantin, Modern Henrik, Stern Jakab, ifj. Ludwig, Márton Lajos, ifj. Jaklitsch János, Reidner Zsigmond, Amos János, Hardtmuth Ödön, Weisz Tivadar, Feitzelmeyer Károly, Laban Antal, Schätzler titkár, Czilchert Róbert, Földes Gyula, Záborszky József.

Ezzel az ülés feloszlott. Legközelebb az egyes bizottságok alakuló gyűlései fognak egybehivatni.

### **Az 1880. évben Pozsonyban tartandó V-ik magyar orsz. tüzoltó-közgyűlés rendezőbizottságának ügykezelési szabályai.**

Ezen szabályok czélja: mindazon számos teendőik rendszeres szabályozása és felosztása, melyek a városi képviselőtestület hozzájárulásával 1880. évre Pozsonyba egybehívott V-dik magyar országos tüzoltógyűlés előkészítése és megtartása végett mulhatlanul szükségesek. Ezek állapítják meg az alakítandó bizottságokat s ezek határozzák meg azok mindegyikének saját, valamint egymásközi hatáskörét is, különös tekintettel a feladatukat képező közös czélra.

A bizottságok száma és osztályai. Az V-ik magyar országos tüzoltógyűlés rendezése alkalmából felmerülendő intézkedések véghezvitelére hat bizottság alakítatik, u. m.: I. Központi bizottság. II. Beszállásoló bizottság. III. Rendfentartó bizottság. IV. Diszitő bizottság. V. Vigalmi bizottság. VI. Kiállítási bizottság. — Ezen bizottságok tagjainak megválasztása egy a tüzoltó-egylet elnöksége és parancsnoksága részéről a tüzoltó-egylet tagjai és a város azon polgárai köréből,— kik az V. magy. orsz. tüzoltógyűlés czéljainak kivitelére személyes támogatásukat a bizottságok egyikébe való belépés által följánlani

készeknek nyilatkoznak — egybehivandó gyűlésen közfelkiáltás útján történik. — A központi bizottság vezetése a pozsonyi önk. tűzoltó-egylet elnökségére bízatik. A többi bizottságok saját kebelükből választanak elnököt, elnökhelyettest és jegyzőt. Az egyes bizottságok tagjainak száma nem határoztatik meg, s mindegyik bizottságnak jogában áll, a szükséghez képest, vagy a közreműködésre jelentkező különös képességének figyelembe vétele mellett, a tagok számát fölemelni. A bizottsági tagok általában díjtalanul működnek. Hogy a különös munkával megbízott közegek, (jegyző, pénztárnok stb.) részesíttetnek-e és minő díjazásban, ez a központi bizottság határozatától függ.

I. A központi bizottság feladata: 1. A meghívások szerkesztése s a bel- és külföldi egyletekhez való szétküldése. 2. A gyűléssel egybekötött kiállításokbani részvételre vonatkozó felhívások szerkesztése s az egyletek és magánczégekhez való szétküldése. 3. A miniszteriumok, városi közönség-, hatóságok- és közlekedési vállalatokhoz intézendő kérvények s egyéb levelezések szerkesztése s elküldése. 4. Az országos tűzoltó-szövetség központi választmányávali összes levelezés. 5. Az V-ik magyar orsz. tűzoltó-közgyűlésre szánt, vagy ez alkalomra befolyandó összes pénzek kezelése, valamint a kiállítási tér és rendezendő multságok bejártainál alkalmazandó pénztárnokok felfogadása. Utóbbi a kiállítási és vigalmi bizottsággal egyetértőleg. — Az egyes bizottságok részéről beadandó számadásoknak zárszámadássá való összeállítása. 6. A költségvetés megállapítása s a fizetéseknek ez alapon s az egyes bizottságok javaslata értelmébeni teljesítése. 7. A tűzoltó-egyleteknek a gyűlésen, valamint az egyleteknek és egyes czégeknek a kiállításokban való részvételére vonatkozó bejelentések nyilvántartása. A jelentkezéseknek a szállásoló, illetve kiállítási bizottsághoz való áttétele. Az ünnepélyrend, igazolványok, vasuti és gőzhajó-jegyeknek a jelentkezettekhez való idejekoráni eljuttatása. 8. A hat számból álló emléklapoknak az ünnepély folyama alatti kiadása. 9. A beérkező levelezések és számláknak az illető bizottságok közötti szétosztása, s azok kellő időbeni elintézése fölötti őrködés. 10. Az egész ünnepélyrendnek a többi bizottságokkal egyetértőleg megállapítása. 11. A többi bizottságok elnökei és jegyzőinek közös gyűlésre való egybehívása. 12. Az állandó iroda megalakítása s az annak teendőire vonatkozó utasításnak a többi bizottságok közbejöttével való megállapítása.

II. Beszállásoló bizottság. E bizottság teendői: 1. A gyűlésen résztvevők számára szabad lakások kieszközlése és összeírása. 2. Az esetleg szükségesnek mutatózó csoportlakások kieszközlése és berendezése. 3. Az orsz. szövetség központi választmányának tanácskozásaira s az állandó iroda számára szükségelt helyiségek kieszközlése és berendezése. 4. A szabad lakások és a csoportlakás-

beli alvóhelyeknek a központi bizottságtól vett névjegyzék alapján a jelentkezettek közötti kiosztása, s a szállásjegyeknek az illetőkhez való eljuttatás czéljából a közp. bizottsághoz áttétele. 5. A szállásadókat a vendégek érkezéséről értesíteni. 6. A csoportlakásokon elhelyezett vendégek szolgálatára megkivántató közegek kirendelése s ezeknek kellő utasítással való ellátása. — 7. A vendégek fogadása, azoknak az állandó irodába vezetése s a podgyásznak rendeltetése helyére szállítása iránti intézkedés. 8. A csoportlakások és tanácskozási helyiségek tisztittatása. 9. A külön számadás összeállítása s a központi bizottság elé terjesztése.

III. Rendfentartó bizottság. E bizottság fontos feladata: 1. A beszállásoló bizottságnak a csoportlakásokon rend tekintetébeni támogatása. 2. A rend fentartása a pályaudvarok és hajóállomásokon a vendégek érkezése és távozásakor. 3. A rend fentartása a kiállítási és mulatóhelyeken s azok belső helyiségeiben. 4. Netalán szükséges egészségügyi intézkedések iránti javaslatattétel. 5. A rend fentartása az utcák, terek és emelvényeken a bevonulás, diszgyakorlat és az orsz. központi választmány tanácskozásai alkalmával. 6. A közönség irányában kötelező s a közp. bizottság által közhírré teendő rendszabályoknak a gyűlés tartamára való megállapítása. 7. A gyűlés tartama alatti rendfentartás iránt a városkapitányság, állomásfőnök és partkapitányokkal megegyezés.

IV. Diszitó bizottság. E bizottság kötelessége: 1. A tűzoltó-egylet diszitési czélokra fölhasználható szerelvényeinek átvétele és annak idejéni visszadása. 2. Ezen szerelvényeknek a gyűlés tartamára kölcsönzés útján és költség nélkül való szaporítása. 3. A közp. bizottság elé javaslatot terjeszteni a diszitó szerek bevásárlás útjánai kiegészítése iránt, valamint emelvények felállítására. 4. A pályaudvarok, hajóállomásoknak a vendégek érkezése és távozása idejére; ugyszintén az utak és tereknek, melyeken át a bevonulás történik, — továbbá a tanácskozási, kiállítási és mulatóhelyiségeknek kívül és belül a kiállítási és vigalmi bizottságokkal egyetértve, kevés költséget igénylő s mégis megfelelő feldiszitése. 5. A készitendő koszoruk, jelvények, szalagok és emlékérmek iránti javaslatattétel. 6. A diszitó szerek elhordása és visszaadása, — s a külön számadásnak a közp. bizottság elé terjesztése.

V. Vigalmi bizottság. Ennek hivatása leend: 1. Az ünnepély tartama alatt rendezendő vigalmak iránt a közp. bizottság elé terjesztendő javaslatok megállapítása. 2. A helyben létező egyletekkel a rendezendő vigalmakbani részvétel, illetve közreműködés iránt tárgyalásokat folytatni. 3. A vigalmakhoz szükségelt alkalmas helyiségek megszerzése, különös tekintettel a kedvezőtlen idő esetére. 4. Táncz és egyéb multságokról gondoskodni. 5. A mulatóhelyek látogatói számára olcsó, jó és elégséges ellátás-

ról gondoskodni. 6. A pénztárnokok száma és elhelyezése iránt az illetők megnevezésével a közp. bizottságnak javaslatot tenni. 7. A rendező és diszitő bizottsággal szükséges érintkezés. 8. A mulatóhelyek belépti díjai, — a netaláni sorsjátékok játékterve, a sorsjegyek ára, az egyes szórazókatató helyek, színházak stb. belépti díjainak mennyisége tekintetében a közp. bizottságnak jelentést tenni. 9. Az eladandó belépti jegyek alakja s azok kiadásánál követendő ellenőrzés iránt a közp. bizottságnak javaslatot tenni. 10. Gondoskodni arról, hogy a városban létező látnivalók, muzeumok, gyűjtemények stb. nyitva álljanak. 11. Gondoskodni a mulatóhelyekre és visszamenetelre szükséges alkalmatosságokról.

**VI. Kiállítási bizottság.** Ennek teendőihez tartoznak: 1. Tüztöltő szerelvények, tüztöltő gépek, gazdasági gépek, házi és kertészeti eszközök, továbbá gazdasági termékek és készítmények kiállítására alkalmas helyiségek és területek bejelentése. 2. A kiállítási szabályzat és a részvételre felszólítandók jegyzékének a közp. választmány elé terjesztés végett leendő elkészítése. 3. A részvételre jelentkezők nyilvántartása. 4. A kiállítási területek, helyiségek, épületek stb. berendezése. 5. A kiállítási helyek belépti díja iránt javaslatot tenni. 6. A sorjegyzékek elkészítése s azok árának meghatározása. 7. A kiállítási tárgyak átvétele s azoknak a kiállítókhöz való visszaküldése. 8. A kiállítók számára helyek kijelölése. 9. Jutalomérmek készítése s azok kiosztási módja iránt tervezetet készíteni. 10. A bíráló-bizottmány összeállítása s ezzel való érintkezés. 11. A tüztöltő szerek és gépek megpróbálására szükséges helyről s az ehhez megkívántató eszközökről gondoskodni. 12. A külön számlát a közp. bizottság elé terjeszteni.

**Állandó iroda.** Ezen iroda csak kevéssel a gyűlés ideje előtt fog berendeztetni, s a közp. bizottság által a többi bizottságok javaslata szerint alakíttatik meg. Ennek célja az érkező idegen tüztöltőegyletek tagjainak, valamint a kiállítóknak, szóval az összes vendégeknek felvilágosítást adni, az ezek számára netalán beérkező táviratokat, leveleket stb. átvenni s nekik azonnal kézbesíteni; — panaszokat fölvenni s azokat orvosolni, — szóval ez lesz az ünnepély tartama alatt a központi közvetítő közeg. A külön szabályok és utasítások az állandó irodának a központi bizottság által idejekorán ki fognak adatni.

**Általános határozatok.** A bizottságok mindegyike tárgyalásairól és intézkedéseiről pontos feljegyzést vezet, — s mindegyiknek szabadságában áll, kisebb albizottságokra oszolni, s némely különleges ügyek elintézését ezekre vagy egyes bizottsági tagokra átruházni. A bizottságok ülései szükséghez képest az elnök vagy helyettese által hivatnak egybe. Minden 14 napban azonban az összes bizottságok elnökei és jegyzői a központi bizottsággal

együtt közös ülést tartanak. Ezen ülések a tüztöltőegylet elnöksége által hivatnak egybe. Határozathozatal tekintetében alapelvül állíttatik föl, hogy a jelenlevők többsége dönt. Minden bizottsági tag tanácskozási joggal részt vehet a többi bizottságok ülésein is. Szavazás alkalmával csak az illető bizottság tagjainak szavazata vétetik számba. Ha szükségesnek találattik, az elnökök értesítése alapján több bizottság is tarthat együttes tanácskozást. A bizottságoknak a költségvetés határain tullepni nem szabad; — netaláni túlszükségletre vonatkozó javaslatok a közp. bizottság által a közös ülés elé terjesztetnek. — Az V-ik magyar orsz. tüztöltőközgyűlésre vonatkozó összes levelezés a közp. bizottság utján történik. — Minden beadvány, meghívás, levelezés stb. a pozsonyi tüztöltőegylet elnökségének, az illető bizottság elnöke és jegyzőjének aláírása mellett az egylet pecsétjével láttatik el.

## **Az első magy. általános biztosító társaság 10,000 forintos alapítványa tüztöltők segélyezésére.**

Az első magyar általános biztosító társaság a tüztöltő-intézmény irányában mindenkor tanusított áldozatkészségének újabban ismét fényes tanujelét adta, midőn f. évi márcz. 15-iki közgyűlésében I. Ferencz József király és Erzsébet királyné Ő Felségeik ezüst lakadalma emlékére a magyar korona országaiban tüztöltés közben sérülést szenvedett s munkaképtelenné vált tüztöltők s esetleg ezek hátramaradottjainak segélyezése céljából 10,000 frt névértékű 6% magyar aranyjárdék kötvényeket örök alapítványként följánlott. — Hogy tehát a tüztöltőegyletek s illetőleg azok tagjai e nemes alapítvány esetleges igénybevétele iránt követendő eljárás tekintetében tüzetes ismeretekkel birjanak, szükségesnek látjuk itt az eredeti alapító levél szövegét egész terjedelmében közölni, mely így hangzik:

### *Alapító levél.*

Az »Első Magyar Általános Biztosító Társaság« 1879. évi márczius hó 15-ik napján tartott közgyűlésében Ő Felségeik I. Ferencz József király és Erzsébet királyné ezüst lakadalma kegyeletes és maradandó emlékeül, vezéreltetvén azon irányadó jótékony szellem által is, mely Ő Felségeik szemei előtt ez ünnepély alkalmával is lebegett: **t i z e z e r f o r i n t o t** arany-járdék jegyekben örök alapítványként oly czélből rendelt a magyar királyi belügyi miniszteriumnál letenni, hogy annak kamatai a magyar szent korona országaiban, tüztöltés közben sérülést szenvedett s munkaképtelenné vált tüztöltők, vagy a hivatásuk teljesítése közepette elhalálozott tüztöltők családjainak segélyezésére fordíttassanak.

Ezen örök alapítványról a társaság törvényes képviselője, az „Igazgatóság“ következő

alapító levelet

állít ki:

I.

*Az alapítvány czíme.*

Az alapítvány czíme: „Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság örök alapítványa az oltás közben megsérült tüzoltóknak s a tüzoltás közbeszenvedett sérülés folytán elhalálozott tüzoltók családjainak felsegélésére.“

II.

*Az alapítvány czélja.*

Czélja ezen alapítványnak:

1) Segélynyújtás a magyar szent korona területén létező tüzoltó-testületek s önkénytes tüzoltó-egyletek oly tagjai részére, kik tüzoltás közben sérülés következtében munkaképtelenekké váltak.

2) Segélynyújtás a magyar szent korona területén létező tüzoltó-testületek s önkénytes tüzoltóegyletek oly tagjainak, vagyontalan családjai részére, kik tüzoltói hivatásuk teljesítésében szenvedett sérülés következtében elhaltak s kikben családjaik egyetlen életfentartójukat veszítették el.

III.

*A segélyre jogosultak.*

A segélyjogosultak két csoportra oszlanak, és pedig

- 1) a segélyezendő egyes személyek,
- 2) a segélyezendő családok csoportjára.

A segélyt érdemlő ily egyes személy és családok tagjai a tüzoltó-testületek és egyletek által a magyarországi tüzoltó-szövetség központi választmányához fognak bejelenteni s az indokok előadása mellett ajánlatba hozatni, innen a bejelentések kijelölés mellett az „Első magy. általános biztosító társaság“-hoz áttétetnek, a honnét azok a magyar királyi belügyminiszteriumhoz beterjesztetvén, a IV. szakasz értelmében fognak elintéztetni.

A 18-ik életévüket betöltött keresetképes családtagok azonban segélyben nem részesülnek, kivéven a kiskorú egyetemi vagy műegyetemi szorgalmas és jeles előmenetelű tanulókat.

IV.

*A segélyezés módja és mérve.*

A segélynyújtás az alapítvány kamataiból történik, úgy, hogy minden félévben csak a közvetlenül előző félévben lejárt s az alapítvány kezeléséért járó illeték levonása után fenmaradó kamatok osztatnak a III-dik szakasz értelmében kijelöltek között.

A kijelöltek segélyjuttalékát a magyar királyi belügyi miniszterium alapítványi ügyek előadója és a tüzrendészeti osztály rendes előadója az alapító társaság igazgatóságának azon tagjával, ki a folyó üzlet közvetlen vezetésével van megbizva, együttesen, a segélytkérők helyzete, száma és az alapítvány jövedelmeinek figyelembe vételével állapítja meg.

Ha pedig közöttük egyértelmű megállapodás létre nem jönne, úgy a magyar kir. belügyi miniszter fog döntően határozni.

Segélyezések csak egyszer mindenkorra adatnak és egy évnél tovább nem tarthatnak, ez azonban ki nem zárja, hogy az illető segélyezett, ha további alap mutatkozik és helyzete nem javult, újabb kérvény alapján segélyt ne nyerhessen.

V.

*Az alap gyarapítása.*

Ha alkalmas kérvényezők hiánya, vagy csekély száma folytán az alapítvány kamatai egészben vagy részben ki nem osztatnának, úgy ezen fenmaradt összegek az eredeti alaphoz csatolandók, vagy pedig belátás szerint tüzoltók nagyobb mérvű inségének enyhítésére fordítandók.

VI.

*Az alap kezelése.*

Az alap a magyar királyi belügyi miniszteriumnak erre kirendelt közege által kezeltetik; az arra vonatkozó számvitelt és iratokat az alapító társaság üzletvezető igazgatója bármikor megtekintheti.

A segély-kifizetés körüli eljárásnál a magyar királyi belügyminiszterium szolgálati ügyrende követendő.

Mely alapító levél az »Első magyar általános biztosító társaság« által aláírva a magyar kir. belügyi miniszterium által helybenhagyólag elfogadva, három egyenlő eredeti példányban kiállított, s egyik példánya a magy. királyi belügyi miniszterium, — másik példánya a közalapítványok magyar királyi közigazgatóságának levéltárába helyeztetett, — a harmadik példánya pedig az alapító »Első magyar általános biztosító társaság«-nak kiadatott.

Kelt Budapesten, 1879-ik évben, szept. hó 6-án.

»Első magyar általános biztosító társaság.«

*Fuchs s. k.,*

*Lévai s. k.*

45249. szám. — Magyar királyi belügyminiszter.

»Jelen alapító levél jóváhagyatik.«

Budapesten, 1879. évi okt. hó 15-én.

(P. H.)

Tisza s. k.

## Az osztrák-magyar biztosító-társulatok 35,000 frtos alapítványa tűzoltók segélye- zésére.

E lapok első számában bemutattuk az alapítvány alapszabályait, s hogy az egyesületek a segélyek kieszközlésének módzatai iránt is tájékozva legyenek, közöljük ezuttal egész terjedelmében az alapítvány gondnoksága részéről a folyó évre közzétett pályázatot, amint következik:

### P á l y á z a t.

I. Ferencz József Ő császári és apostoli kir. Felségének 1873. évi december 2-kán ünnepelt 25 éves kormányzásának »Jubilaeum« alkalmából több biztosító-társaság alapítványt tett oly célból, hogy azon osztrák-magyarországi akár hivatásos, akár kötelességszerű, akár pedig önkénytes t ű z o l t ó k, kik szolgálatuk következtében súlyos beteggé vagy nyomorékká lettek, avagy életüket veszítették, utóbbi esetben ezek hátramaradottjai, segélyezésben részesüljenek.

Ezen alapítvány legfelsőbb engedély folytán következő címet visel:

»Osztrák-magyar biztosító-társaságok császári jubilaum alapítványa, szerencsétlenül járt tűzoltók és ezek hátramaradottjaik segélyezésére.«

Az alapszabályok értelmében az alapítvány évi kamattjévedelme  $\frac{2}{3}$ -részben a bizottság belátása szerint egy vagy több évre, avagy élethosszig nyerendő 50 forintos stipendiumokra,  $\frac{1}{3}$ -részben pedig pillanatnyi segélyezésekre fordítatik.

A folyó 1879. évben 25 stipendium fog kiosztatni 50 frt, azaz ötven forintjával; felhivatnak tehát mindazok, kik segélyezésre igényt tartanak, miszerint kellőleg felszerelt, bérmentesített folyamodványokat, melyekben a stipendium elnyeréséhez való jogosultságuk kitüntetendő, és pedig az önkénytes tűzoltók egyleti elnökük, a hivatalos tűzoltók pedig községük előljárósága útján, az elnök Colditz vezérigazgató urnál (Bécs, Schottenring 13.) nyujtsák be.

Pillanatnyi segélyezésck elnyerésére irányuló folyamodványok a bizottságnál fent előirt uton az 1879. év folyamában bármikor benyujthatók.

Bécs, 1879. február hó 24-én.

»Osztrák-magyar biztosító-társaságok császári jubilaum alapítványa, szerencsétlenül járt tűzoltók és ezek hátramaradottjaik segélyezésére.«

A bizottság:

dr. Fischer Károly,  
alelnök.

Colditz,  
elnök.

A szent-gotthárdi önk. tűzoltóegylet nyilatkozata az orsz. tűzoltó-szövetség közp. választmányának 1879. szept. 8-iki ülésében 14. jksz. a. hozott határozatára.

A magyar országos tűzoltó-szövetségnek f. évi szept. havában tartott központi választmányi ülésében egy a szent-gotthárdi önk. tűzoltóegylet által beküldött átirat tárgyalatott, melyben állítólag az mondatik, miszerint a szent-gotthárdi egylet, mint német egylet követeli, hogy a szövetség összes levelezései részére német nyelven küldessenek meg, mely nem kis ingerültséget szült, s úgy az összes hazai sajtóban is erős felháborodást keltett.

Én, mint a szentgotthárdi tűzoltóegylet parancsnoka, e miatt vizsgálatot teljesítvén, meggyőződtem, hogy ezen átirat csakis az egyleti jegyző tévedésén alapul, ki a bizottsági határozatot, melyben az mondatik, hogy a szövetség kerestessék meg, miszerint a szövetségi levelezéseket a magyar szöveg mellett német fordításban is küldené meg, — félreértvén, az említett átiratot nem a bizottsági határozattal egyezőleg fogalmazta és küldötte el.

A szentgotthárdi tűzoltóegylet távol van, hogy magát német egyletnek képzelje, és tudja, hogy a hazai tűzoltóegyletekhez kell simulnia és berendezéseit ezekéhez idomítania, — tudja, hogy csak hazafias szellem az egyletben emelheti ezt és hozhatja virágzásra, és habár a tagok nagy száma a német nyelvet beszéli is, mindnyájan büszkén vallják magukat magyaroknak.

Szentgotthárd, október hó 23-án 1879. — Schreiner Ferencz s. k., mint a szentgotthárdi önk. tűzoltóegylet parancsnoka.

### T ű z e s e t e k.

A soproni torna- és tűzoltóegylet jelentése. — Szeptember 23-án délután 2 órakor a vaspályához vezető ut mellett Zavar-féle gyártelepen a Kohn-féle kocsikénőcs-gyárban tűz ütött ki, mely vigyázatlanságból eredt. Ugyanis egy üstben összekevert zsir és szurok forralás közben kiömlőlvén, a tüzelő katlanba folyt, ott meggyult s minthogy a munkásoknál ugy a lélekjelenlét, valamint a szükséges elővigyázat hiányzott: a lángok minden éghető tárgyba belekaptak. A gépműhely gyári munkásai a tűzoltóság megérkezéseig a Zavar-féle lakás és a gyár fölötti padlás kiürítésével foglalkoztak. A romboló elem megfékezése egy órai időt vett igénybe, a tűzoltóságot azonban ezentul is foglalkoztatá, minthogy a gyorsan eloltott nagymennyiségű éghető anyagok egyes helyeken újra kigyultak. — A kár értékét nehéz megállapítani, mert a gyár-épület fedélzetének egy része, valamint a gyár felszerelése és gyártmányainak nagy része is megmentetett.

Ugyanazon egylet jelentése. — Október 1-én délután 3 $\frac{1}{2}$  órakor egy lakház és istálló-épület pad-

lásán tűz ütött ki, mely hirtelen az egész padlásra kiterjedt s az egész fedélzetet lángba borította. — Különösen megemlítendő, hogy a tűz egy a válaszfalban szándékosan hagyott, körülbelül  $1\frac{1}{2}$  méter terjedelmű háromszögű nyíláson át, egy 7 - 8 méter hosszú gerendázaton végig futva, a melléképület széna- és szalmával megpakott padlására hatolt s ezen tűzveszélyes anyagokat meggyújtotta. A szomszédos zsindeletetözetek — és nagy farraktárakat fenyegetett veszély  $\frac{3}{4}$  óra alatt el volt ugyan háritva, mindamellet az azonban a tűzoltóság hosszabb ideig működött a két padlás tökéletes eloltásában. — Sopron, 1879. okt. 12. R ö s c h Frigyes s. k., parancsnok.

**A pozsonyi önk. tűzoltó-egylet pótjelentése az aug. 17-iki tüzesetről.** A »Tűzoltó-Közlöny« 1. számában közölt jelentés kiegészítéséül még a következők jegyeztetnek meg: Az épület földszinti részében volt elhelyezve a kóroda 25 néhez beteggel, kik a tűzoltóság megérkezésekor azonnal a közel fekvő, cserépszindelyvel fedett katonai kórház-laktanyába szállítottak át, s rögtön orvosi felügyelet alá helyezték. — A zárdaépület teteje nem volt ugyan megmenthető, a tűznek a lakosztályokba való behatolása azonban megakadályoztatott. — A szomszédos épületek kivétel nélkül zsindelettel voltak fedve; a zárda bal oldala melletti ház udvarán a kaputól a kert végeig vágott fa volt fölhalmozva; az égő ház mögött közvetlenül, a fal hosszában egy kádártelep nagy fakészlete terült el, mely a tűzoltók által vedrek segítségével védelmezett, minthogy fecskendőkkel, melyek egyébként is másutt voltak elfoglalva, — odahatolni lehetetlen volt. — A víz a meglehető távolságra fekvő csökutak- s e mellett a közeli utcái kutakból víz-hordó kocsik segítségével szállított a vész helyére. — A vészhelyen a 342 főnyi létszámból reggeli 7 órától esti 9 óráig a rendfentartókkal együtt 316 tag jelent meg s vett részt az oltásban. — A parancsnokság nevében: Martinengo Nándor s. k. parancsnok.

**Budapesten október hóban 11 tüzeset fordult elő.** Ezek között 1 nagy gyár és tetőtűz okt. 13-án d. u. 1 órakor az óbudai főutczában a »Gerson Spitzer és Társa« című czég festőgyárában, melynél a tűzoltóság megérkezésekor a gyárépület, valamint annak közvetlen szomszédságában fekvő épületek fedélzete is lángban állott. Ennek oka egyszerűen abban keresendő, hogy a jelzés — daczára a gyár- és tűzoltósági őrtelepek között létező távirdai összeköttetésnek — későn történt, mert a gyárbeliek kezdetben a tűzoltóság közbejötté nélkül akarták a tüzet elfojtani. A lángban álló tetőzetek megmentésére kellő mennyiségű víz hiánya miatt gondolni sem lehetett, mert a vízvezetéki hálózat ezen városrészre ki nem terjed s a vizet részint víz-hordó kocsik, részint pedig egy gőzfecskendő segítségével a meglehető távolságra fekvő Dunából kellett szállítani. A közeli kutakban talált

csekély vízkészlet gyorsan felemésztetvén, alig vehető számításba. Ennek daczára az oltási művelet d. u. 5 órakor már annyira haladt, hogy a tűz tovább terjedésétől tartani nem lehetett. A teljes eloltás mindazonáltal a tűzoltóság összes munkaerejét és gépeit másnap reggel 4 óráig foglalkoztatá. A tűz a déli munkaszünet alatt a lóerőre alkalmazott vízemelő gép szalmával behintett járódeszkájan ütött ki s leirhatlan sebességgel terjedt tovább. — Ezenkívül 1 kisebb tetőtűz (Bodzafa-utca), 1 szobatűz, 2 bolt-tűz és 6 kéményégés és jelentéktlenebb eset fordult elő.

### Kerületi szövetségek.

**A Királyhágón ineni kerületi tűzoltó-szövetség választmányának névsora.** Elnök: Minorich Károly (Kolozsvár); alelnök: Gamauf Vilmos (Kolozsmonostor); titkár és pénztárnok: Deák Pál (Kolozsvár); választmányi tagok: dr. Kein Adolf (Medgyes), Jahn József (Szászváros), dr. Lindner Gusztáv (Nagyszében), Weress Dénes (Torda). — Póttagok: Voith Miklós (Szamosujvár) és Schuster Károly Lajos (Brassó).

**A dunántuli kerületi tűzoltó-szövetség f. é. szept. 1-én Zalaegerszegen közgyűlést tartott, melynek tárgyát a szövetség ezentuli székhelyének megállapításán kívül a szövetségi választmány tagjainak megválasztása képezte. A szövetség székhelyéül Pápa város jelöltetett ki s a választmány következőkép alakult meg: elnök Szabó Károly (Pápa); alelnök: Hauser György (Győr); választmányi tagok: Szelestey Lajos (Pápa); Baranyay István (Pápa); Antal Gábor (Pápa); Lankovits József (Szombathely); Pajer Antal (Győr); Nagy Aladár (Tapolcza); Csirke István (Devecser); Krausz Adolf (Jánosház); titkár: Szokoly Ignác (Pápa); pénztárnok: Svoboda Venczel (Pápa.)**

### Egyleti tudósítások.

**A pozsonyi önk. tűzoltó-egylet okt. 26-án tartotta 4000-edik éji őrségét, melynek megünneplésére a »Pressb. Ztg.« szerint a tűzoltóság tagjain kívül a város polgársága részéről is számosan megjelentek a régi városházban levő tűzoltó őrnyán, úgy hogy ennek helyiségei a vendégek befogadására elégtelenek voltak s az ünnepély részeseivel városház udvara is megtelt. Benn az őrszobában a város előkelő polgárainak díszes koszoruja s a tűzoltó-egylet tisztikara gyűlt egybe. Így Szalay tűzoltó-egyleti elnök, Edl kir. tanácsos, Koszehuba városkapitány, Szlubek tűzoltó-egyleti alelnök, Sendlein városi mérnök, Molnár főszámvévő s a város több képviselője és hivatalnok. A kedélyes est folyamán felhangzott számos felköszöntő közül kiemelendők a következők: Szalay elnök az összejövetel okát felémelve így szólt: A 4000-redik éji őrség az, melyet a tűz-**



oltóság kivételkép vigadva tölt el, hogy ha a fékezhetlen elem, melyet a tüztöltésnek legyőznie kell, kitörne, a vész helyre segítségül siessen s ott a tüztöltő önkényt elvállalt kötelességét teljesítve, a város és polgárainak vagyona fölött őrkdjék s azt megoltalmazza. E nevezetes alkalommal indokoltnak hiszi, a mindenhatót arra kérni, hogy a szeretett várost még 4000 éjen át óvja meg attól, hogy a tüztöltésnek kötelességét teljesítenie kelljen; vajha a jó szellem, a valódi polgári közérzület, mely a tüztöltésigot összetartja, még 4000 évig fennállana, s a jövő nemzedék azon erényekért becsültetnék, melyekért azon derék, jó barátok tiszteltetnek, kiknek egyike balján ül! (Edl) Poharát üríti Pozsony városáért, polgárainak jóléteért, a becsület, kötelesség és áldozatkészség egyetértő öszműködéséért, mely a tüztöltő-egyletet jellemzi. — Erre Edl kir. tanácsos emelt szót: Poharát emeli, ugymond, mert magát e körben a legidősebbnek s egyszersmind a legrégebb polgárnak véli; üdvözli a tüztöltő-egyletet, hogy szülővárosa szolgálataiban a 4000-ik éji őrseget ünnepelhetni szerencsés, s egyuttal köszönetét nyilvánítja — s ezt a város és mindazok nevében tehetni véli, kik a város minden jó és szép intézetét felkarolják — azon nagy és megbecsülhetlen áldozatokért, melyeket a tüztöltés a városnak oly hosszú időn át hozott. Éljen és virágozzék az önkénytes tüztöltés! — A lelkes éljenzés, mely e két felköszöntőt követé, még fokozódott, midőn Martinengo tüztöltőparancsnok szolt a következőkép: Előtte szóló mint legidősebb beszélt, de ő a legérdemesebb is; ő azon férfiú, ki Pozsonyt azzá tette, ami ma, ő maga Pozsony. Tőle, e város legérdemesebb polgárától példát venni, őt, ki e város minden közhasznu vállalatához teljes erejéből és egész odaadással hozzájárul — mintaképül tekinteni, kötelessége minden polgárnak. Az ég tartsa meg őt városunknak még sokáig. — Ama férfiakat látja most körében — folytatá — kikről nem mondhat mást, mint hogy őket szivből szereti: az oly tetterős egyleti elnököt, kiről valóban elmondhatni, hogy az egylet szerencsésebb választást nem tehetett, a városkapitányt stb. — kik az egyletnek mindannyian sokáig éljenek! — Laban Károly tüztöltőhadnagy köszönetet mondott a vendégeknak megjelenésükért, mely által az egylet magát pártolva és kitüntette látja. — Mondattak még felköszöntők a sajtóra, a rendbiztosokra s ezek hadnagyára Schnitzler Györgyre, stb. s a 4000. őrseg emelkedett hangulatu ünnepélye késő éjfélt után ért véget.

A szegedi tüztöltés szervezése nagymérvű haladást mutat. A 32 főből álló csapat begyakorlása Bárány N. Ernő budapesti főparancsnoki hely. vezetése alatt erélyesen folyik. Az őrtelep egyelőre a várban van elhelyezve, később azonban a város 4 különböző pontján fognak őrta-

nyák felállíttatni. A csapat 4 fecskendő- és 4 vízfordó kocsival rendelkezik, melyek mindegyikén 6 ember számára van ülőhely. A fecskendők egyenkint 200 méter tömlővel vannak ellátva, a vízfordó kocsik felszerelését pedig 5—5 drb dugó létra s a hordó alatti szekrényben kisebb mentő és bontó eszközök képezik. A szerek Walser budapesti gyárában készültek. Megemlitendő még, hogy a tüztöltők közül 8 ember felváltva rendőri szolgálatra osztatik be s ez alkalommal revolvert is hordanak. — Az önkénytes tüztöltés létesítése ügyében tartott értekezletek eddigelé eredményre nem vezettek.

## Vegyes közlemények.

**Kitüntetések.** A hivatalos lap szerint Ő cs. és ap. kir. Felsege legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a f. évi szegedi vízveszély alkalmával szerzett kiválóbb érdemek elismerésül Bogisich Károly és Czompó Izidor budapesti, Schor Béla aradi, Korponay Ödön váci, Krón Kálmán ujaradi és Petrovics Milán nagyikindai tüztöltőparancsnokoknak legfelsőbb elismerése nyilvánítások. — Ugyanezen alkalomból a magas kormány elismerését nyilvánította: Kulifay János váci tüztöltőparancsnok- és Schibig Ede aradi tüztöltőnek. (Czompó Izidor tévesen van parancsnokul jelölve, mert ő a budapesti önk. tüztöltőegyletnek csak kedvelő tagja volt. Szerk.)

**Ujabb alakult tüztöltő-egyletek.** Október hó folyamán Bezdánban (Bács megye), Belluson (Trencsén megye), Diószegen (Pozsony megye) és Lieblingen (Temes megye) önkénytes tüztöltő-egyletek alakultak, melyeknek alapszabályai a m. k. belügyminiszterium által a bemutatási záradékkal elláttattak.

**Az orsz. tüztöltőszövetség** központi választmánya a tüztöltési szabályok ügyében több oldalról hozzá intézett megkeresésekre kijelenti, hogy az aradi orsz. tüztöltő közgyűlésen elfogadott tüztöltési törvényjavaslat tervezete a nmlgu m. k. belügyminiszteriumhoz felterjesztetett.

**A közp. választmány** értesíti a tagsági díjakkal hátralékban levő szövetségi tagegyleteket, hogy a hátralevő díjakról az 1. számban közölt vál. határozat alapján postai utánvételi jegyek fognak szétküldetni, melyeknek kiváltása által a díjak befizetése legegyszerűbben eszközölhető.

A »**Tüztöltő-Közlöny**« szerkesztői irodája és kiadóhivatala folyó hó 1-jétől kezdve IV. ker. Mária-Valeria-utca 4. szám alatt van, — hova ugy a lap, mint az országos tüztöltőszövetség központi választmánya részére szánt mindennemű küldemények czimezendők.

# TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

Megjelenik minden hó 1-én.

<p>Kiadja : a magyar országos tűzoltószövetség központi választmánya.</p>	<p>Szerkeszti : a központi választmány megbízásából <b>PAP EMIL</b> szövetségi titkár.</p>	<p>Szerkesztői iroda és kiadóhivatal ; BUDAPEST IV. ker. Mária-Valéria-utca 4. szám.</p>	<p><b>Hirdetmények</b> egyszeri iktatásánál egész oldalért 12 ft, fél oldalért 6 ft, — negyedoldalért 3 ft, nyolczad oldalért 1 ft 50 kr. s ezenkívül 30 kr. bélyegdíj számíttatik.</p>
---	--	--	---

## A budapesti önkénytes tűzoltók Szegeden.

A beérkezett jelentések alapján a választmány megbízásából összeállította **Halaváts Gyula** szakaszparancsnok.

Élénk figyelemmel kísérte egész Magyarország ama emberfeletti erőlködést, melylyel hazánk ezen elsőrendű magyar városa a vést magától elhárítani igyekezett; s midőn az márczius 12-én mégis bekövetkezett, villámgyorsan terjedt el e mindenkit leverő hir, s ki csak tehette, sietett le, hogy segédkezet nyújtson. — Hogy maradhatott volna tétlen azon egyesület, mely már a multban a vész helyén számos esetben sikeresen működött, s melynek zászlójára e jelige van írva :

Ha dül a bős elem, e hármat ne feledd :

Erős kar, bátor szív s testvéri szeretet ;

S jutalmad ez legyen : betöltéd tiszteted.

Ott kellett lennie; annál is inkább, mert — mint az itt is fényesen bebizonyult — ily esetekben csak azon testület működhetik sikeresen, mely a katonai fegyelem színezetével bir, hol csak egy a gondolkozó fő, a többi pedig ennek rendeleteit feltétlenül teljesítő kar.

Egyletünk első csapata (13 egyén, Halász Zsigmond szertárnok vezetése alatt) Szatymázon át a betörés napján már a vész helyére érve, működött. A második (11 egyén, Halaváts Gyula őrparancsnok vezetése alatt), mely azon különös szerencsében részesült, hogy a pénzügyminiszter ur különvonatján Temesváron át a leggyorsabban utazhatott le, a betörés után 32 órára, harmadik pedig (19 egyén, Bogisich Károly osztályparancsnok vezetése alatt) Szatymázon át 13-án este érkezett le — Ezenkívül a fővárosi tűzoltó-csappal 5, később még 1 egyén jött le, úgy, hogy összesen 49 egyleti tag vett részt a mentési munkálatokban, kiknek mindegyike, mig azt polgári foglalkozása vagy egészségi állapota engedte, tehetőségéhez képest tevékeny részt vett; s önrzeteresen elmondhatjuk, miszerint egyletünknek a bős elemek rombolási színhelyén való sikeres működéseikhez méltán sorakozik a szegedi működés.

Csak egy tag hozott majdnem szégyent jellemtelen tettei által az egyletre; szerencsére azonban a szegediek megkülönböztetik az egyént a testülettől. — Az az egy azonban elnyerte méltó jutalmát akkor, midőn a tagok sorából kizáratott. Sajnos különben ez esetről, hogy annak előidézője egy kedvelő tag volt.

Az első két nap az egyes csapatok csapatvezetőjük vezénylete alatt külön működtek. — A mint azonban megérkezett Bogisich Károly osztályparancsnok, a vezénylet az ő kezébe ment át. Az ő egységes vezénylete alatt folytattuk az élet-, később a vagyontmentést nappal, éjjel pedig két rendőri czirkáló csapatot adtunk. Ugyanis több rendbeli tolvajlás fordulván elő, a kormánybiztosság már 14-én kiadott egy rendeletet, melynél fogva esti 8 órán tul a csónakok közlekedése megtiltatik, s hogy a rendelet áthágóit meg lehessen büntetni, három czirkáló csapatot küldött ki. Ily czirkáló csapat 5 csónakból állt; minden csónakban egy vezénylő, 2 evező s két töltött fegyverű katona, kiknek meg volt hagyva, a csónak-vezénylő parancsára fegyvereiket is használni, ha azt a körülmények ugy kívánák. Két ily csapatot adtak a budapesti önkénytes tűzoltók, melyek egyike 8—11-ig, másika 3—6-ig czirkált, mig a harmadikkal 11—3-ig az egy éves önkénytesek bizattak meg.

Hogy pedig szolgálataink ennyire igénybe vétettek, az azon megbizhatóságnak s a rendeletek lelkiismeretes teljesítésének kifolyása, melylyel az első csapat már első nap kitüntette magát s mely jó véleményt a később jövők is mindvégig kiérdemelni igyekeztek. Semmi sem jellemzi jobban azon bizalmat, melylyel az intéző körök bennünket megtiszteltek, mint az, hogy oly kényes természetű dolgok, minő a táviratok, levelekátadása, átvétele, rendeletek kézbesítése — tekintetében nem a katonaság, hanem a budapesti önkénytes tűzoltóság léptek előtérbe. — Kádár Gusztáv, volt szolgálatvezetőnk volt az, kit mindjárt első nap a kormánybiztosok e tekintetben bizalmukkal megajándékoztak, mely bizalmat később ugy a kormánybiztosság rendőri

osztályához vezényelve volt Halaváts Gyula őrparancsnok, mint az ezen osztály felosztása, s a rendőri ügyeknek a város kezeibe való átadása után ott szolgálatot tett Janicsok Andor szakaszparancsnok mindvégig fentartani igyekeztek; s alapját képezte ama szívélyes viszonynak, mely a kormánybiztosság tagjai és a tüzoltó-egyenruha viselői között fejlődött, — és azon számos megtisztelő megbízásnak, melylyel egyletünk lent volt tagjai elhalmozattak.

Avagy ne vegye-e megtiszteltetésnek egyletünk azon tényt, hogy oly nagy bizalmat feltételező megbízás, minő az örülteknek Budapestre való elszállítása, Kádár Gusztáv vezénylete alatti egyletünk 8 tagját érte és hogy Ő Felsége a király szegedi látogatása alkalmával a menetben részt vett 4 rendőri csónak közül 3 a mienk volt, a negyedikben egyéves önkénytesek ültek.

És amidőn álszemérem nélkül elmondhatjuk: önkényt magunkra vállalt kötelezettségünknek eleget tettünk, örömmel megemlíthetjük, hogy fáradozásainkat siker és elismerés koronázta. — E lapok mult száma közlé a legmagasabb elismeréssel kitüntetettek; szabad legyen ez alkalommal alábbi okmányt is közölni:

»Mint a kormánynak megbizottja, kijelentem, hogy a budapesti önkénytes tüzoltó-egyletnek azon tagjai, kik a szegedi árviz alkalmával, az élet- és vagyonmentés körül működtek, nemes feladatuknak teljes megelégedésemre megfeleltek. — Szegeden, 1879. márczius 24-én, L u k á c s György s. k. kormánybiztos.«

### Minta-alapszabályok falusi tüzoltó-egyletek számára.

Az 1876. évben Aradon tartott országos tüzoltó-közgyűlésen dr. Lindner Gusztáv nagy-szebeni egyleti képviselő által benyújtott minta-alapszabályzat tárgyalás és kinyomatás végett az orsz. tüzoltó-szövetség központi választmányának oly utasítással adatott ki, hogy a kinyomatandó könyvecskét alakuló falusi tüzoltó-egyleteknek kívánatra megküldje.

A központi választmány a munkálatot még 1877. szept. 8-án tartott ülésében tárgyalta és a szükségesnek talált némi csekély módosításokkal az alábbi szövegezés szerint el is fogadta.

Mínthogy azonban a kinyomatásra a szövetségi pénztár elengedő költséggel nem rendelkezik, hasznos szolgálót vélünk tenni mindazoknak, kik falusi tüzoltó-egyletek létesítésén fáradoznak, vagy e részben tanácsadásra felkértek, midőn az elfogadott szöveget e lapok hasábjain megismertetjük, a mint következik:

A . . . . . önkénytes tüzoltó-egylet alapszabályai.

1. §. Az önkénytes tüzoltói intézmény célja: tüzvész esetén szervezett segélyt létesíteni.

2. §. Az egylet a tüzvész színhelyén és közvetlenül az oltásnál magát a hatósági rendőrfőnök vagy helyettesének feltétlenül alárendeli, míg technikai működése tekintetében teljesen független.

3. §. Az egylet működő és pártoló tagokra oszolván, az utóbbiakra nézve kizárólag a 27. §. határozatai érvényesek.

4. §. A működő tagok alávetik magukat a katonai szervezésnek és fegyelemnek, kötelezven magukat arra, hogy a gyakorlatoknál és a tüzvész helyén az országos tüzoltó-szövetség által ajánlott egyszerű egyenruhát vagy jelvényt viselnek.

5. §. A működő tagok:

- a) mászóokra és
- b) szivattyusokra oszolnak.

6. §. Az egyletbe való felvételhez megkivántatik:

1. feddhetlenség,
2. a 18-ik év betöltése, és
3. testi alkalmasság.

7. §. Az egyletbe lépni szándékozó a főparancsnoknál jelentkezik. A felvétel a választmány (parancsnokság) nyilvános ülésében történik a fogadalom letételével együtt. A felvétel ügyében a választmány határoz, nem lévén köteles a felvétel netáni megtagadásának okait közölni.

Az egyletből való kilépési szándékot tartozik minden tag hat héttel előbb a főparancsnoknál bejelenteni.

8. §. Minden ujonan belépő a felvételi okmányt és az alapszabályokat ingyen kapja.

9. §. Az önkénytes tüzoltó-egylet tagjai jogosítvák és kötelezvék arra, hogy tüzvész esetén személyeket és tárgyakat mentsenek és egyáltalán a tüzoltást eszközöljék.

10. §. Az önkénytes tüzoltó-egylet minden működő tagja kötelezi magát elvállalt kötelezettségeinek teljesen megfelelni, s különösen a szolgálati utasítást pontosan követni.

11. §. Ki a magára vállalt kötelezettségeket elmulasztja, a szolgálati utasítás értelmében felelősségre vonatik.

12. §. Az egylet céljainak megvalósításával járó költségek fedezésére egyleti pénztár alakittatik.

13. §. Ennek jövedelmei állanak:

a) hagyományokból, világi vagy egyházi hatóságok, tűzkárbiztosító társaságok, egyes hazafiak stb. ajándékaiból, s

b) a pártoló tagok járulékaiból.

14. §. A tüzoltó-egylet azon rendes tagjai, kik szolgálatuk teljesítésében hanyagok vagy mulasztók, vagy illetlen magaviseletet tanusítanak, büntetésül az egyletből kizárathatnak, mely a választmány (parancsnokság) által határozottatik el.

15. §. Az egylet egy választmány (parancsnokság) vezetésére van bizva, mely 7—8 tagból áll, és pedig:

- 1) az elnökből,

2) a főparancsnokból, (ezen két tisztet ugyan egy személy viselheti),

3) a segédtsztriből, ki egyszersmind jegyző is lehet,

4) a pénztárnokból,

5) a szertárnokból,

6—8) a három szakaszvezetőből.

16. §. Az 1—5-ig felsorolt tisztetek az egylet összes rendes tagjai, a szakaszvezetők az illető osztályok által választatnak.

Mindezen választásoknak minden évben 14 nappal a rendes közgyűlést megelőzőleg kell megtörténniök. A szavazás titkos, melynél viszonylagos többség is dönt.

17. §. A választmány (parancsnokság) vezeti az egylet ügyeit, s minden pénzbeli kiadásra ennek jóváhagyása szükséges.

Sürgős esetekben az elnök (főparancsnok) elrendelhet 10 frtig terjedő kiadásokat, különben ilyen kiadásokat is utólagos jóváhagyás végett a választmány tudomására hozni tartozik.

18. §. A választmány az alapszabályok megtartása és keresztülvitele felett őrködik és üléseit rendszerint nyilvánosan tartja, érvényes határozathozatalra öt tag jelenléte szükséges.

A választmányi ülésekről szóló jegyzőkönyv minden ülés kezdetén hitelesítendő, hitelesítés jeléül az elnök és a segédtsztrib (jegyző) írja alá. A választmány határozatai ellen az érdekeltek a közgyűléshez fellebbezhetnek.

19. §. Az elnök (főparancsnok) vezeti a választmány és a közgyűlés tárgyalásait, utalványozza a fizetendő összegeket, aláírja az írásbeli utalványozásokat, szóval képviseli az egyletet be- és kifelé.

Az egylet technikai működését a főparancsnok vezeti, neki lévén szolgáltilag alá rendelve az egylet minden tisztese.

20. §. A jegyző kötelessége a választmány üléseiben és a közgyűlésen a jegyzőkönyvet vezetni s egyáltalában az írásbeli teendőket végezni.

21. §. A pénztárnok köteles a bevételek és kiadásokról rendszeres könyvet vezetni, a választmánynak (parancsnokságnak) évnegyedenként (január, ápril, julius és october 1-én) a pénztár állásáról jelentést tenni, valamint az egyletnek minden év január havában tartandó rendes közgyűlésében a vagyonról rendes írásbeli számadást előterjeszteni.

22. §. A szertárnok az egylet összes ingó vagyonát kezelvén, ennek minőségéről a választmánynak időnként jelentést tesz és az egylet leltárát nyilvántartja. Őt illeti a tüzoltó-szerek kiosztása. A fecskendők jó karban tartását is, a szivattyus szakaszvezető közreműködésével a szertárnok végzi, ezzel együtt gondoskodván arról, hogy tüzeset után a fecskendők és tömlők kellően megtisztittassanak.

23. §. A többi teendőket a szakaszvezetők a választmány (parancsnokság) utasítása szerint végzik.

24. §. Minden év január havában rendes közgyűlés tartandó, melyben a választmány az egyletnek mult évi működéséről beszámoló jelentést köteles előterjeszteni.

Ezen közgyűlésen az alapszabályok vagy szolgálati rend megváltoztatására célzó és a 8 nappal megelőzőleg közléteendő napirendbe felvett indítványok kerülnek első sorban tárgyalás alá.

Mindazon indítványokat, melyek 8 nappal a közgyűlés előtt írásban beadattak és melyek a rendes tagok egy negyedrésze által támogattatnak, a választmány napirendre tűzni köteles.

25. §. Rendkívüli közgyűlés egybehívása a választmány jogában, sőt kötelességében áll akkor, ha azt a működő tagok egy negyedrésze írásban indokolva követeli.

Érvényes határozatot a közgyűlés csak akkor hozhat, ha a működő tagoknak egy harmadrésze jelen van. Minden közgyűlés kezdetén a legutolsó gyűlés jegyzőkönyve hitelesítettik, minek hiteléül az elnök és a jegyző aláírása szolgál.

26. §. A választmány legalább a téli idényben (minden 5—6-ik héten) általános egyleti gyűléseket rendez, melyek célja az egyleti ügyeket megvitatni s tüzoltói szakelőadások tartására alkalmat nyújtani.

Azonkívül a netán szükségessé vált pótválasztások ilyenkor mennek végbe.

27. §. A pártoló tagok a választmány által vétetnek fel és az egylet pénztárába évenként . . . frt . . . krnyi járulékot fizetnek.

28. §. Az egylet feloszlásáról egy külön e célból egybehívott közgyűlés kétharmad többséggel határoz.

Az alapszabályok módosítása, az egylet felosztása és ez esetben vagyonának hováfordítása iránt hozandó határozatok, foganatosittatásuk előtt a m. kir. belügyministerium elé terjesztendők.

Az egyleti pénztár netáni készpénzkészlete s az egylet vagyonából beszerzett oltó- és mentő-szerek a községnek adandók át, mely köteles leend az egyleti tulajdont egy esetleg később újból alakuló önkénytes tüzoltó-egylet részére fentartani, vagy pedig ezen vagyonnal netáni kötelezettségeket teljesíteni.

29. §. Azon esetre, ha az egylet ezen alapszabályokban meghatározott cél- és eljárástól eltérne, illetőleg hatáskörét meg nem tartaná, aláveti magát a nagyméltóságú m. kir. belügyministerium által 1875. évi május 2-án 1508. eln. sz. a. kiadott szabályrendelet IX. pontjában kimondott joghátrányoknak, t. i. ha az alapszabályokban meghatározott cél és eljárást illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a kir. kormány által, mennyiben további működésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke

veszélyeztetnék, haladéktalanul felfüggesztetik és a felfüggesztés után elrendelendő szabályszerű vizsgálat eredményéhez képest véglegesen fel is oszlattatik, avagy esetleg alapszabályainak lehető legpontosabb megtartására különbeni felosztás terhe alatt köteleztetik.

Kelt. ....

(Az ideiglenes elnök aláírása.)

A fentebbi minta utmutatása szerint a helyi viszonyokhoz képest esetleg szükségesnek mutatkozó módosításokkal szerkesztendő alapszabályok 3 egyenlő eredeti példányban az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvének másolatával együtt, rövid tartalmu beadvány kíséretében, az illető közigazgatási hatóságnál a m. k. belügyminiszteriumhoz, helybenhagyás végett leendő felterjesztés céljából benyújtandók; megjegyeztetvén, hogy miután a tűzoltó-egyletek a jótékony-célú egyletek közé soroztatnak, ugy a beadvány, valamint annak mellékletei (közgyűlési jegyzőkönyv és alapszabályok) is, az illetékszabás 85. tétel 15. pontja értelmében bélyegmentesek.

Ezen minta-alapszabályok külön lenyomatban is megjelentek s az orsz. tűzoltó-szövetség központi választmányánál kaphatók.

### A tátravidéki tűzoltó-szövetség által Abauj-, Gömör-, Sáros-, Szepes- és Tornamegyékhez beadott kérvény szövege.

Tekintetes megyei bizottmány! A rendszeres tűzoltó-egyletek fontossága kétségbe nem vonható, mert bizonyítást nem igényel azon körülmény, hogy tűzveszély esetében néhány egyén rendszeres egyöntetű és szakavatott működésének nagyobb hatása, sikere van, mint százak rendszertelen, egymást akadályozó munkájának.

Ezen körülmények létesítették a tűzoltó-egyleteket.

A tűzoltó-egylet tisztán emberbaráti intézmény. Célja, feladata: mások vagyontát tűzveszély ellen védeni, tűzveszélytől megmenteni.

Kétségtelen, hogy a tűzoltó-egyletek ezen céljuk elérésében és feladatuk teljesítésében ugy a magánosok, valamint a hatóságok által támogatandók, mert csakis ezen hathatós támogatás lehetségesíti egyrészt a tűzoltó-egylet szervezését, másrészt biztosítja fennállását és működésének hatását.

Különösen az első szervezés a helyi hatóság kezdeményezését igényli legtöbb esetben.

A szervezés költségekkel van összekötve, mely költségeknek viselése nem róható kizárólag a szervezendő egyletre, mert mennél kevesebb támogatást nyer a szervezendő egylet a községtől, annál nehezebben fog szerveztetni.

Ha már városokban ezen nehézségekkel kell küzde-

nie a szervezendő egyletnek, ezen nehézségek faluhelyeken, magánemberre nézve legyőzhetlenek. — Faluhelyen csakis akkor alakulhat tűzoltó-egylet, ha azt az előljároság kezdeményezi.

Köztudomásu dolog azonban, hogy ritkaság azon falusi előljároság, mely ujitást kezdeményezne, ha ezen ujitás felsőbbjétől nem hagyatik meg neki, vagy ha a felsőbb hatóság az ujitást legalább nem kezdeményezi.

És ezen kezdeményezést szerelnők megnyerni a tekintetes megyei bizottmánytól.

Ugy hiszszük, nem szükséges a tekintetes megyei bizottmány előtt fejtegetni szükségét annak, hogy különösen kisebb városokban és faluhelyeken mennél több tűzoltó-egylet alakuljon. Azért is nem bocsátkozunk ennek fejtegetésébe, hanem a tűzoltó-egyleteknek inkább azon részét emeljük ki, mely a szükséges költségekről szól.

Kétségtelen, hogy a tűzoltó-egylet szervezése költségekkel van összekötve; de ez természetes is, mert jó szer nélkül a tűzveszélyt elhárítani, a tüzet oltani, a tárgyakat menteni nem lehet.

És ha a költség első pillanatban nagynek látszik is, az nagy nem lesz, ha tekintetbe vétetik, hogy az nem ismétlődik, és hogy egy tűz alkalmával rendszeres, sikeres működés esetében dusan megtérítettik ugy az egyeseknek, mint a községnek.

Faluhelyeken egyelőre elegendő 8 mászó, és 12 szivattyus felszerelése, a mászó osztály szerei egy négy darabból álló dugólétra, azonkívül több hosszabb és rövidebb, két ember által könnyen kezelhető egyszerű létra, hozzá alkalmazott támaszszal; két darab petroleum-fáklya — a szivattyus osztály szerei pedig egy könnyen hordozható, de szolid és tartós, szívó és nyomó fecskendő, a helyi viszonyokhoz képest elegendő tömlő és veder.

Ezen felszerelés költsége körülbelül következő:

8 mászó felszerelése à 6 frt . . . . .	48 frt
16 szivattyus » . . . . .	80 »
4 darab dugólétra . . . . .	20 »
3 fáklya . . . . .	4 » 50 kr.
30 méter tömlő, csavarral . . . . .	57 »
szivattyu, a helyi viszonyokhoz képest leszerelhető, vagy állandó . . . . .	400 »
10 darab veder . . . . .	15 »
összes költség . . . . .	624 frt 50 kr.

Kisebb városok természetesen népesebb tűzoltóegyletet és nagyobb felszerelést igényelnek, de ennek költsége nem rug oly nagyra, hogy az valamely város által fedezhető ne volna.

Ennek igazolására hátorkodunk annak költségeit is felsorolni:

12 mászó felszerelése á 18 frt 70 kr.	214 frt 40 kr.
24 szivattyus           à 9 »	216 »
10 mentő               à 9 »	90 »
8 felügyelő           à 9 »	72 »
1 fecskendő két tömlővel	1000 »
1 dugólétra	50 »
1 fedéllétra 8 darabból	24 »
200 méter tömlő, csavarral	296 »
20 veder	30 »
szerkocsi	250 »
összes költség	2242 frt 40 kr.

Röviden felsoroltuk a körülményeket, melyek tüzoltó-egyletek szervezését kívánatosá teszik, meg vagyunk győződve, hogy a tekintetes megyei bizottság bennünket azon törekvésünkben, hogy mennél több tüzoltó-egylet (különösen faluhelyeken) szerveztessék, támogatni fog, miért is azon kérelmet bátorkodunk előterjeszteni:

Méltóztassék ugy az egyes szolgabíró uraknak, valamint az egyes községi előljáróságoknak meghagyni, hogy tüzoltó-egyleteket szervezzenek.

A szövetségünkhöz tartozó egyletek u. m.: Lőcse, Kassa, Rozsnyó, Igló, Dobsina, Káposztafalva, Merény, Szepesváralja, Kis-Szeben, valamint azoknak egyes tagjai köteleességöknek ismerik ezen szervezést tőlük telhető módon előmozdítani és e végett a szervezkedő községeket tanácsadásra ezen egyletek bármelyikéhez utasítani kérjük. Mély tisztelettel. — A tátravidéki tüzoltószövetség. — Igló, 1879. július 15-én. — **Putsch Tóbiás** s. k., elnök, **Marschalko József** s. k., jegyző.

## Szepesmegye bizottmányának határozata a tátravidéki tüzoltó-szövetség előterjesztésére.

<sup>124. sz.</sup>  
<sup>j. k.</sup> Olvastatott a tátravidéki tüzoltó-szövetségnek, a rendszeres tüzoltó-egyletek fontosságát körülményesen indokoló, s ily egyletek felszerelése körül kellő tájékozást nyújtó előterjesztése, melyben fölkéri a megye közönségét, hogy megfelelő hatósági intézkedések életbe léptetésével Szepesmegye területén valamennyi község ily egylet szervezésére buzdíttassék s esetleg arra szoríttassék.

A megye közönsége jelen átirattal szorgalmazott célú teljes mértékben méltányolván, a tüzoltó-egylet üdvös eszméjének lehető fejlesztése céljából, a fentebbi előterjesztést egész terjedelmében valamennyi szolgabírónak és városi polgármesternek oly utasítással másolatban kiadatni rendeli, hogy egész erkölcsi befolyásukkal a községeket arra bírni igyekezzenek, miszerint anyagi s egyéb körülményeikhez képest, vagy önállóan, avagy más községekkel szövetkezve, de vissza nem riadva az aránylag csekély áldozatoktól, melyeket a különben következményeiben oly áldásos

vállalat veendő igénybe, a tátravidéki tüzoltó-egylet utmutatása szerint rendszeres tüzoltó-egyleteket bármely rendelkezésükre álló alapból, s ilyenek hiányában községi közérővel alakítsanak.

Az e részbeni eljárásuk eredményéről szóló jelentések a jövő évi tavaszi közgyűlésig bizton elvárattván.

Mely határozat tudomás végett egyuttal a folyamodó tüzoltó-szövetségnek kiadatik.

Lőcsén, 1879. évi október 14-én tartott bizottsági közgyűlésből. — Kiadta: **Székely** s. k., főjegyző.

## Kerületi szövetségek.

A tátravidéki tüzoltó-szövetség közgyűlése f. évi okt. 26-ikán Szepesváralján tartatott meg, 15 tag-egylet részvétele mellett, melyek részéről több mint 130 egyleti tag gyűlt egybe. — A szövetség működési területén létező 43 tüzoltó-egylet közül eddigelé 15 egylet csatlakozott a szövetséghez, u. m.: a dobsinai, felkai, iglói, káposztafalvi, kassai, kézsmárki, kis-szebeni, lőcsei, merényi, poprádi, rozsnyói, szepes-bélai, szepes-remetei, szepes-váraljai és sztrázsai önk. tüzoltó-egyletek. — Az elnöki jelentés a szövetség alapszabályai a m. k. belügyminiszterium által helybenhagyattak s a mult közgyűlés határozata alapján Abauj-, Gömör-, Sáros-, Szepes- és Tornamegyékhez kérvény adott be a tüzoltó-intézmény terjesztése érdekében, mely kérvény Szepesmegye bizottmánya által már is tárgyalattott s kedvezőleg intéztetett el.\*) — A fontosabb határozatok közül kiemelendők a következők: a) a kerületi szövetség 1879. évi statisztikájának összeállításával Putsch T. elnök bizatott meg; b) a tag-egyleteknek a kerületi szövetség pénztárába fizetendő évi járuléka 3 frtra szállíttatott le; c) a tüzoltás technikájának a tanítóképezdekben leendő elméleti és gyakorlati tanításának elrendelése iránt a vallás és közoktatásügyi m. k. miniszteriumhoz; az orsz. tüzoltó-szövetség utján kérvény határozottatott benyújtatni; d) Hoepfner Gusztáv indítványára a ker. szövetség területén működő biztosító társulatok megkerestetni határozattak, hogy a tüzoltó-egyleteket a biztosítási díjakhoz viszonyított évenkénti segélyezésekben részesítsék, s az egyes biztosítottaknak ott, ahol tüzoltó-egylet létezik, megfelelő kedvezményeket nyujtsanak; e) elnök indítványára az orsz. tüzoltó-szövetség megkerestetni határozottatott, hogy a gazdasági iskolákban rendszeres tüzoltó-egyleteknek elméleti és gyakorlati alapon leendő szervezése ügyében a földm., ipar- és keresk. miniszteriumhoz kérvényt nyujtson be.

A választásokra kerülván a sor, Putsch Tóbiás (Igló) elnökké, Schlosser Albert (Rozsnyó) alelnökké, Várallyi Ferencz (Igló) pénztárnokká, Marschalkó József (Igló)

\*) A kérvény és határozat szövege fentebb közöltetik.

jegyzővé, Fest Aurél (Szepes-Váralja), Fiedler Gyula (Kassa), Fendt József (Káposztafalva), Kollinay Gusztáv (Lőcse), Blásy Ede (Felka), Beck E. G. (Kézsmárk), Hajts Pál (Szepes-Béla), Glatz Vilmos (Poprád), Christmann T. (Sztrázsa) a választmány rendes, Ehlers Hektor (Kis-Szeben) és Windt László (Igló) pedig pót-tagjaivá választattak meg

Az 1881. évben tartandó legközelebbi közgyűlés székhelyül Kassa jelöltetett ki, s ezzel a közgyűlés feloszlott.

A közgyűlés után 200 teritékes közebed tartatott, melyen a felköszöntők sorát Putsch T. szöv. elnök a következőképp nyitotta meg: »Azon nagyfentosságu és általános buzgalmat keltő tény, melynél fogva a legmagasabb uralkodóház országszerte lelkesült szeretetben álló egyik tagja hazánk tüzoltó-ügyének védnökségét elfogadta, alkalmat szolgáltat nekem arra, hogy Ő fensége József főherczegre, mint a magyar országos tüzoltó-szövetség védnökére emeljem poharamat, szivem mélyéből azt kívánván, hogy a gondviselés Őt a haza és tüzoltó-intézményünk javára még számos, igen számos esztendőn át a legjobb egészségben tartsa meg.« — Ezen általános lelkesedést szült s harsogó éljenzéssel fogadott felköszöntő Ő fenségével távirati uton nyomban közöltetvén, erre Ő fensége szintén távirati uton köszönetét fejezte ki.

A „**Királyhágón inneni**“ kerületi tüzoltó-szövetség választmányának megbizásából Gamauf Vilmos ker. szövetségi alelnök által a kerületi szövetséghez tartozó tüzoltó-egyletekről az 1878. évi állapot szerint egybeállított s a nevezett szövetségnek f. évi junius 1-én Marosvásárhelyt tartott közgyűlésében előterjesztett statisztikai munkálatból közöljük a következő érdekes adatokat:

Az erdélyrészi tüzoltó-egyletek száma 1876-ban 38, 1877-ben 46 s 1878-ban 50 volt s így az erdélyrészi községeknek alig 2 százaléka bir tüzoltó-egylettel. A felszólított egyletek közül csak 43 küldte be a statisztikai adatokat. — A tüzoltók számát tekintve, a gondosan szerkesztett táblázat szerint a 43 egylet 4129 tagot számlál, mely számot az egyleti székhelyek összes lakosainak számához (215.619) viszonyítva, kitéunik, hogy ezeknek 1.91 százaléka tüzoltó. Az egész erdélyi ország rész lakosainak számát (2.101,727) véve alapul s a tüzoltók számát (az adatokat nem szolgáltatott egyletek tagjainak hozzávetőleges betudásával) kereszámaban 4,500-ra téve, azt látjuk, hogy az összes lakoságnak csak  $\frac{2}{10}$  százaléka tüzoltó.

A tüzoltók száma a lakosság számához képest 1—1000 lakossal biró községekben 6.46 legnagyobb és 4.51 legkisebb, átlag 5.48 százalékot; 1000—2000 lakossal biró községekben 7.35 legnagyobb és 1.75 legkisebb, átlag 4.30 százalékot; 2000—5000 lakossal biró községekben 7.31

legnagyobb, 1.33 legkisebb, átlag 3.17 százalékot, 5000—10,000 lakossal biró községekben 3.64 legnagyobb és 1.28 legkisebb, átlag 1.90 százalékot; 10,000—20,000 lakossal biró községekben 0.50 legnagyobb és 0.42 legkisebb, átlag 0.46 százalékot mutat.

A táblázatos kimutatás szerint a 43 egylet összesen 45 darab 10 cm. és 35 darab kisebb hengerátmérőjű szivó és nyomó szerkezettel ellátott, továbbá 27 darab 10 cm. és 26 db kisebb hengerátmérővel biró régibb szerkezetű, s ezenkívül 184 kézi fecskendővel rendelkezik, melyek 8503 meter tömlővel vannak felszerelve. A többi felszerelvények száma következő: 53 víz hordó koci, 45 víz hordó taliga, 934 veder, 462 különféle létra. — 1878. évben összesen 561 gyakorlat tartatott s 117 tüzeset fordult elő.

Sajnálattal említjük itt fel, hogy az orsz. tüzoltó statisztikát annak idején összeállítani nem lehetett, mert az összes hazai tüzoltó-egyletekhez kitöltés végett szétküldött kérdő íveknek fele sem érkezett vissza, mit egyrészt az aradi orsz. közgyűlés által megállapított kérdő ívben felsorolt adathalmaz összegyűjtése tekintetében felmerült akadályoknak lehet tulajdonítani. Reméljük azonban, hogy a jövő évi január hóban kibocsátandó egyszerűbb és csak a legfontosabb adatokra terjedő kérdőívek beküldésében a hazai egyletek részéről nagyobb készséget tapasztalunk s a jövő évben Pozsonyban tartandó orsz. közgyűlés elé egy teljes statisztikai munkálattal léphetünk.

## Egyleti tudósítások.

Az **adonyi önkénytes tüzoltó-egylet** parancsnokságának névsora: Főparancsnok: Koncsek János; alparancsnokok: Baur György, Wehner Ede; segédparancsnokok: Herberth József, Ofner Ignác; századtitkár: Ekkert László; szertárnok: Gärtner Sándor; fecskendőmester: Fa Géza; századpénztárnok: Veszprémi János.

A **máramaros-szigeti önk. tüzoltó-egylet** javára 1880. jan. 10-én zártkörű álarczos tánczvigalom rendeztetik.

A **nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egylet** folyó évi november 1-én Hencz Antal főparancsnok elnöklete alatt tartott közgyűléséről szóló tudósításból közöljük a következőket: Az évi jelentés és számadások tudomásul vétetvén, a parancsnokság lelépő tagjai helyébe következő választások történtek: csapatparancsnok: Altmann Mihály; segédtsizt: Bay György; mászvezető: Kardos Sándor; I. szivattyus hadnagy: Bodis János, II. szivattyus hadnagy: Fischer János; szertárnok: Sável János; II. mászvezető: Ábrahám József; I. szivattyus-helyettes: Schillinger Károly; II. szivattyushelyettes: Perger János. — Az elmúlt év folyamában magukat kitüntetett tagok közül a parancsnokság javaslata alapján Perger János az I. díjat (5 arany); Heffer József a II. díjat

(3 arany); és Zsurek Márton a III. díjat (2 arany) nyerte el; — a városi tanács által évenként kiadni szokott elismerő oklevelek elnyerésére pedig Péter Ferencz, Danis Kálmán és Kaizer József ajánlottak. — Grebenz Henrik indítványára elhatározottat a karjelvény behozatala, melyet a tagok mindig magukkal hordván, a tűz alkalmával lakhelyüktől távol levő tagok a jelvény felöltésével egyenruha nélkül is megjelenhetnek a vészhelyen s a működésben részt vehetnek.

**A vingai önk. tűzoltó-egylet** parancsnokságának névsora: elnök: Reimholz József; főparancsnok: Abránovich Lajos mászó-osztályparancsnok: Veress Lajos; segédtsízt: Reimholz György; pénztárnok: Hartmann János; szermester: Drága Pál; szivattyumester: Reimholz Antal; szakaszvezetők: Göllner Gusztáv mászó-, Titzer Lajos mentő-, Maschek Adolf szivattyus, és Ménráth Péter őr-szakaszvezető. — Az egylet jelenleg 68 működő tagot számlál.

### T ű z e s e t e k.

**Budapesten november hóban** 8 esetben vétetett a tűzoltóság működése igénybe. Előfordult 1 tetőtűz, 1 pinczetűz, 4 kéménytűz, 1 rét-égés és 1 rendkívüli eset (falbeomlás). — Említést érdemelnek a következők:

Nov. 4-én d. u. 3 órakor Nádor-utca 23. szám alatti házban egy buzarakárnak használt bolt oldalfala tulterheltség folytán beomolván, a szomszédos konyhában levő takaréktűzhelyt és egy öreg asszonyt maga alá temetett. A segítségül hívott tűzoltóság az öreg asszonyt szerencsésen kimentvén, az omladék alatti padlót izzó állapotban találta, melynek eloltása után visszavonult. Fecskendők ezuttal nem használtattak.

Nov. 7-én reggel 5 órakor Meller M. István-ut 3. sz. alatti keményítő-gyárában a szárító kamarának használt pinczében tűz támadt, mely a tűzoltóság által 1 fecskendő és 1 vízfordókocsi segítségével 1 órai erős munka után eloltatott. A vízvezeték csövei igénybe nem vétettek. A gyár-és melléképületeiben kár nem esett, az okozott kár mindazonáltal mintegy 500 frtra rug.

Nov. 22-én esti 10 órakor a toronyőr által O-Budán tűz jeleztetvén, a tűzoltóság 3 fecskendő- és 3 vízfordókocsival s a megfelelő legénységgel a helyszínre sietett, hol (vörösvári-ut) egy ház udvarán levő mellék-kunyhót teljesen lángban talált. A tűz körül fekvő zsindeyes épületeket fenyegetett nagy veszély azonban a vízfordókocsik tartalmának felhasználásával 1 óra alatt tökéletesen elhárított, s a tűzoltóság egy tartalék őrseg hátrahagyása mellett visszavonult. — A tüzet vétkes vigyázatlanság okozta. A kár jelentéktelen

### V e g y e s k ö z l e m é n y e k.

**A szegedi tűzoltóság** szervezési munkálatai befejeztettek s a begyakorolt testület a szolgálatnak átadatott. Ez alkalmából közöljük a »Szegedi Hiradó« következő sorait nov. 11-ről: Tűzörségi allarm volt tegnap este 10 óra tájban. Bárány tűzörségi parancsnok ur parancsolt riadót, melynek czélja volt a tűzörség készülségét a próbára tenni. A tűzoltók 10 percz alatt teljes felszerelésben menetkészen álltak s a tűzfecskendőkkel s lajtokkal a legsebesebb vágatásban rohantak a felsővárosra. Meg kell jegyeznünk, hogy a tűzörség már 4 percz alatt menetkészen állt, a többi idő a fogatok előkészítésére fordított, melyben az illető fogatosok még nem sajátították el a kellő gyorsaságot. A próba ezuttal eléggé sikerült, s a tűzörségi intézmény iránti várakozásnak megfelel; a fiatal intézmény már rövid idő alatt igen jól van szervezve; a legénység gyakorlottsága is a gyakorlatokra s kiképzetésre fordított időtartamhoz mérve, teljesen kielégítő, a mi Bárány ur erélyes s szakavatott vezetésének tulajdonítható. A szokatlan robaj, kürtölés, vágatás természetesen fölriasztotta a közönséget, mely biztosra vette, hogy tűz van, s csak az nem fért a fejébe, hogy hogyan lehet tűz nélkül, hogy félrevernék a harangokat. Szegeden persze szokatlan jelenség, hogy a tűzörség vészharang-jelzés előtt szalad a tűzoltáshoz, mikor az eddigi tapasztalatok szerint csak a harangok megkondulása után félórával szoktak döcözögni a tűzfecskendők és lajtkocsik.

Az első nyilvános gyakorlatról a »Szegedi Napló« decz. 12-iki számában így ír:

A tűzoltóság ma tartotta Bárány Nándor vezénylete alatt első nyilvános gyakorlatát nagy közönség előtt a váracban. Jelen voltak Tisza Lajos királyi biztos majdnem teljes számu biztosi tanácsossal, a főispán, polgármester, a főkapitány, s a hatóság több tagja, a helybeli sajtó képviselői ugy, mint számos polgár. A Walser gyárából kikerült tűzoltói szerelvények a várac nagy udvarában állították közszemlére, s mindenki gyönyörködik a szép vízfecskendők, vízfordó kocsik és a többi tűzoltói szerszámokban. A gyakorlat 12 órakor kezdődött. A tűzoltók diszöltönyben sorakoztak és a rövid kiképzetési időt tekintve, meglepő ügyességgel, gyorsasággal és figyelemmel feleltek meg az élő- és trombitaszóval osztott parancsoknak. A gyakorlatot a várac egyik emeletes épületén hajtották végre. A tűzoltók létráikon az emelet ablakain be, később a háztetőre másztak, és fönt a háztetőt fecskendezték. A fecskendők igen jóknak bizonyultak. Bárány ur, ki fáradhatlanul működött egész gyakorlatlan és tapasztalatlan csapatának kiképzésén, kiérdemelte a közönség őszinte elismerését, melynek nyilvánításától nem is tartózkodtak a jelenlevők. Mint sajnálattal értesülünk e gyakorlat egyuttal Bárány ur »bucsu föllépte« volt. Reméljük, hogy utóda, az



ujjonan megválasztott tűzoltó-parancsnok képes lesz nemcsak csapatában a fegyelmet föntartani, hanem azt tovább is képezni. Ez esetben a városi tűzoltóságot, mint közbiztonságunk egyik főtenyezőjét fogjuk tekinteni és megérhetjük azt az időt, hogy a tűzetjelző kongatást minden nagyobb rémület nélkül fogjuk hallhatni, úgy mint a főváros lakói. A csikorgó hideg daczára a közönség egész 1 óráig, a gyakorlat végeig nézte az élénk és váltakozó jeleneteket.

A tanács mai ülésében Bárány N. Ernő ideiglenes tűzoltó-főparancsnoknak, Szegedről távozása alkalmából, a tűzoltóság szervezése körül kifejtett lankadatlan buzgalma és sikeres működéseért, elismerését nyilvánította, s egyidejűleg átiratilag a fővárosi tűzoltói főparancsnokságnak is, mely a hatóság kérelmére oly készséggel leküldé egyik legszakértőbb tagját — köszönetét kifejezte.

**A magyar orsz. tűzoltó-szövetséghez** ujabban a következő tűzoltó-egyletek csatlakoztak: Vinga (Temesm.), Adony (Fehérm.), közvetlenül, továbbá a tátravidéki szövetségbe való belépés által: Sztrázsa, Poprád, Felka, Szepes-Remete és Merény (Szepesm.); s így az orsz. szövetség ez időszerint 135 egyletet számlál tagjai sorában.

**Uj tűzoltó-egyletek.** Dévényen (Pozsonymegye), Bozsokon (Vasmege), Szent-Eleken (Vasmege) tűzoltó-egyletek alakultak s ezek alapszabályai a belügyminisztérium által helybenhagyattak.

**Légfelsőbb adományok.** Ő Felsőge a király, saját magánpénztárából Ó-Kemencze község tűzkárosult lakosai részére 100 frtot, Som községbelieknek 300 frtot, Nemsonva községbelieknek 400 frtot, s Usztye községieknek szintén 400 frtot; — királynő Ő Felsőge pedig Borostyánkő községbelieknek 100 frtot s Árpás községbelieknek 100 frtot engedélyezett.

**A gödöllői önk. tűzoltó-egyletnek** király Ő Felsőge saját magánpénztárából segélyképen 200 forintot adományozott.

### A hazai tűzoltó-egyletekhez.

E lapok első számában foglalt felhívás kapcsán ismételve felkérjük a hazai tűzoltó-egyesületeket, miszerint a működésük területén előforduló tüzesetekről az idézett felhívásban körülírt tudósításokat, valamint az egyleti tisztikar névsorát és az egyletből kizárt tagok neveit a központi választmányhoz beküldjék. — Sajnálattal kell itt megemlítenünk, hogy ezen tudósítások fontosságát eddig igen kevés egylet ismerte el, mert ilyeneket csak néhány egylet küldött be. Hogy mennyire kívánatos az, hogy az egyletek a tagok bizalma által az egyletek élére állított vezető férfiak neveit ismerjék, bővebb indokolásra alig szorul. Ugy nem kevésbé fontos az is, hogy az egyletekből szolgálati

hanyagság vagy botrányos magaviselet miatt kizárt egyes tagok nevei a társegyeteknek tudomására jussanak, s ez által eleje vétessék annak, hogy az ily egyének lakhelyük változtatása esetében más egyletbe fölvétessenek: mert az ily közlések erkölcsi hatása amig egyrészt pontosságra és rendezetetre buzdít, másrészt a visszaélések elkövetését intő példaként meggátolja.

A tüzesetek és azok oltásának leirása pedig nemcsak azért hasznos, mert abban az egyes tüzek eloltásánál követett eljárás részletesen leiratván, alkalmat nyújt tapasztalataink bővítésére, hanem e mellett még azon okból is, mert ez adja hű képét az egyletek tevékenységének, s a sikeres működés ismertetése által előtűnteti a tűzoltó intézmény fejlesztése által elérhető kiszámithatlan értékű előnyöket, s ezzel az intézmény felkarolása és fejlődésére hatalmas befolyást gyakorol.

Ezek alapján e lapok első számában közölt felhívásunkat ismételve ajánljuk a t. egyletek figyelmébe s azok t. parancsnokságait (választmányait) újból felkérjük, miszerint az itt előadottakban kifejezett célra irányuló törekvésünket támogatni sziveskedjenek.

Budapest, 1879. decz. 1-én.

**A magy. orsz. tűzoltószövetség  
központi választmánya.**

### Hazai szakirodalom.

A magyar országos tűzoltó-szövetség központi választmánya útján (Budapest, IV. ker. Mária-Valéria u. 4. sz.) postai utánvétellel, vagy az összegnek postautalvánnyal való beküldése mellett megszerezhető: (magyar vagy német nyelven).

Sopron sz. kir. városban 1874. szept. 5—8-án tartott II. magyar országos tűzoltó nagygyűlés jegyzőkönyve és ünnepélyjelentése. Ára 40 kr.

Jegyzőkönyv és jelentés az 1876. évi aug. 25—29-ik napjain Aradon tartott III. magy. orsz. tűzoltó nagygyűlés folyamáról. Ára 40 kr.

Gyakorlati szabályzat a magyar tűzoltó-testületek részére. A magy. orsz. tűzoltó-szövetség által közrebocsátott hivatalos kiadás. Ára 40 kr.

A magyar orsz. tűzoltó-szövetség 1878. július 21. és 22-én Iglón tartott IV. orsz. közgyűlésének jegyzőkönyve. Ára 30 kr.

**Ismételve felkérjük a t. egyleteket, hogy az országos tűzoltó-szövetséghez intézett mindenemű postai küldeményeket „Budapest IV. kerület Mária-Valéria-utca 4. sz.” címmel ellátni sziveskedjenek.**